

۴۶۵ شماره چاپ

۲۴۳ شماره ثبت

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دوره نهم - سال اول

تاریخ چاپ ۱۴۰۱/۱۲/۲۶

یک شوری

طرح جامع ارتباطات و فناوری اطلاعات

(فوریت این طرح در جلسه علنی روز سهشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۱)

به تصویب نرسید.

کمیسیونهای ارجاعی

صنایع و معادن

اصلی:

آموزش و تحقیقات - اجتماعی - اقتصادی - امنیت ملی
و سیاست خارجی - برنامه و بودجه و محاسبات -
شوراهای امور داخلی کشور - عمران - فرهنگی -
قضائی و حقوقی - کشاورزی، آب و منابع طبیعی -
ویژه حمایت از تولید ملی و اجرای سیاستهای کلی
اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی

فرعی:

معاونت قوانین

اداره کل تدوین قوانین

با اسمه تعالی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً طرح ذیل که به امضای ۶۱ نفر از نمایندگان رسیده است،
جهت طی مراحل قانونی تقدیم می‌گردد.

مقدمه (دلایل توجیهی):

باتوجه به اهداف و بندهای (الف)، (ج) و (ه) سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری «مدظلهالعالی» و اهمیت ارتباطات و فناوری اطلاعات که زیربنای هرگونه توسعه‌ای در عصر حاضر است و در راستای استمرار و توسعه روزافرون بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات و نیز ضرورت ارائه و تداوم خدمات پایه ارتباطات و فناوری اطلاعات به تمامی آحاد مردم و تحقق اقتصاد مبتنی بر دانایی و کسب جایگاه برتر منطقه، طرح پیشنهادی «جامع ارتباطات و فناوری اطلاعات» برای طی تشریفات قانونی تقدیم می‌گردد.

گروسی - فولادگر - انصاری - الخمی - پیرمؤذن - سفایی - کاشانی - مصباحی مقدم - نوری قزلجه - سیدعنایت الله هاشمی - سبحانی فر - اکبریان - سلیمی - سلیمانی - الیاس طاهری - محبی - نقوی حسینی - سیدفتح الله حسینی - یوسفیان ملا - سبحانی نیا - منادی سفیدان - سیدباقر حسینی - چهاردولی - محجوب - موسی احمدی - بیگی ثیلاتلو - اسداللهی - نگهبان سلامی - خسروی سهل آبادی - احمدی لاشکی - سیدموسی موسوی - تاج گردون - چمیری - امیرآبادی فراهانی - عثمانی - جعفرزاده

ایمن آبادی - قوامی - هاشمی نخل ابراهیمی - حسن پور بیگلری - تابش - نجف نژاد - پژشکیان - آرامی - کریمیان - مطهری - آقایی مغانجویی - بروجردی - شوهانی - حقیقت پور - سید مرتضی حسینی - رهبر - فتحی پور - بت کلیا - شهریاری - قاضی پور - قادری - کولیوند - سامری - اسماعیل نیا - فلاحتی باباجان - علی رضا خسروی و سه امضاء ناخوانا

عنوان طرح:

جامع ارتباطات و فناوری اطلاعات

فصل اول: کلیات و تعاریف

- ماده ۱ - اهداف مقرر در این قانون که وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات برای آن اقدامات لازم را انجام خواهد داد به قرار زیر است:
- الف - تضمین ارائه خدمات پایه ارتباطات و فناوری اطلاعات به همه اشار جامعه
  - ب - تشویق و ترغیب بخش غیردولتی برای سرمایه‌گذاری در امور مربوط به بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات در چهارچوب قوانین و مقررات
  - پ - جلوگیری از ایجاد تبعیض در ارائه خدمات ارتباطات و فناوری اطلاعات و انحصاری شدن آن
  - ت - توسعه ارتباطات و فناوری اطلاعات، تسريع و تسهیل در ارائه خدمات متناسب با نیازهای عمومی
  - ث - نهادینه نمودن نظارت و هدایت بر بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات به منظور رعایت و حمایت از حقوق استفاده‌کنندگان
  - ج - مدیریت منابع ملی در بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات از قبیل فضای فرکانس، آدرسها و نامها
  - چ - ایجاد زمینه برای افزایش رقابت بهره‌برداران و ارائه‌دهندگان خدمات ارتباطات و فناوری اطلاعات

- ح - پویا نمودن ساختار بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات به منظور رسیدن به سیاست‌ها و برنامه‌ریزی‌های کلان ارتباطات و فناوری اطلاعات کشور
- خ - نهادینه نمودن رعایت الزامات دفاعی، امنیتی و پدافند غیرعامل در کلیه امور مربوط به بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات
- ماده ۲ - واژه‌ها و اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:
- الف - وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات
- ب - دولت الکترونیکی: به دولتی اطلاق می‌گردد که برای اداره امور خود و در تعامل با بخش‌های مختلف و در انواع فعالیت‌ها از جمله فرآگیری الکترونیکی، سلامت الکترونیکی، کسب و کار الکترونیکی از ارتباطات و فناوری اطلاعات استفاده می‌نماید.
- پ - بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات: مشتمل بر زیربخش‌های: مخابرات، پست، فناوری اطلاعات و فضا می‌باشد.
- ت - مخابرات: تمامی امور مخابراتی اعم از خدمات تلفن ثابت، همراه، خدمات ارزش افزوده درست طرح شهری، بین شهری، بین‌المللی و اتصال آنها به یکدیگر و به شبکه‌های جهانی است.
- ث - پست: فرآیندی که در بستر آن مرسولات، امانات، کالاهای اسناد، اوراق و حوالجات مالی و خدمات لجستیک پستی با استفاده از تجهیزات و امکانات مرتبط و فناوری‌های نوین از طریق مسیرهای زمینی، هوایی و دریایی، قبول، مبادله، حمل و توزیع می‌شوند.
- ج - فناوری اطلاعات: شامل حوزه‌های کاربردی و حوزه‌های زیر ساختی به شرح زیر می‌باشد:
- ۱ - حوزه‌های کاربردی مشتمل بر دولت الکترونیکی، فرآگیری الکترونیکی، کسب و کار الکترونیکی و سلامت الکترونیکی است.
- ۲ - حوزه‌های زیر ساختی مشتمل بر زیرساخت‌های ارتباطی، اطلاعاتی، فرهنگی، اجتماعی، قانونی و حقوقی و نیز امنیت فضای تبادل اطلاعات و نظام فنی، اجرائی و مهندسی می‌باشد.

- ج- فضا: سیاستگذاری، تدوین برنامه‌های کلان‌فضایی، پیگیری و نظارت بر فناوری‌های فضایی و تدوین کلیه قوانین، ضوابط و دستورالعمل‌های مورد نیاز زیربخش فضایی باشد.
- ح- خدمات ارتباطی و فناوری اطلاعات: کلیه خدمات پستی، مخابراتی، فضایی و فناوری اطلاعات است.
- خ- خدمات پایه: مجموعه خدمات ارتباطی و فناوری اطلاعات که باید برای همه مردم قابل دسترس باشد.
- د- دفاتر خدمات ارتباطات و فناوری اطلاعات: آن دسته از واحدهای ارتباطی و فناوری اطلاعات است که توسط بخش غیردولتی (اشخاص حقیقی و حقوقی) در سطح کشور با اخذ مجوز از وزارت دایر می‌گردند و به عنوان پیشخوان دولت ملزم به ارائه خدمات دولت الکترونیکی هستند.
- ذ- زیرساخت ارتباطات: مجموعه تجهیزات ارتباطی است که حاکمیت دولت را در زمینه‌های هدایت، نظارت و سیاستگذاری برپاگردان ارتباطات و فناوری اطلاعات محقق می‌سازد.
- ر- تأمین کننده: تنها برقرارکننده انواع ارتباطات بین استانی و بین‌المللی مورد نیاز کشور و همچنین نقاط خاص و نیز انواع ارتباطات بین بهره‌برداران با استفاده از زیرساخت ارتباطات و در قالب مجموعه تجهیزات شبکه‌های مادر مخابراتی
- ز- بهره‌بردار: شخص حقوقی که براساس سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی با اخذ مجوز از وزارت، مجاز به ایجاد و اداره شبکه‌های ارتباطی و فناوری اطلاعات می‌باشد.
- ژ- ارائه‌دهنده خدمات: شخص حقیقی یا حقوقی که در چهارچوب قوانین و مقررات مربوطه از طریق شبکه‌های تحت مدیریت بهره‌بردار در چهارچوب قرارداد تنظیمی مورد تأیید وزارت مبادرت به ارائه خدمات کاربردی می‌نماید.
- س- استفاده کننده: شخص حقیقی یا حقوقی که از طریق عقد قرارداد با بهره‌برداران یا ارائه‌دهنده‌گان خدمات از خدمات آنان به‌طور اختصاصی استفاده کرده و متعهد به پرداخت هزینه خدمات می‌باشد.

ش - مجوز: سندی است که وزارت بارعایت مواد این قانون وسایر قوانین مربوط جهت ایجاد شبکه بهره‌برداری یا ارائه خدمات ارتباطات و فناوری اطلاعات با تعیین حدود فعالیت صادر می‌نماید.

ص - حق امتیاز: مبلغی است که به صورت اولیه از سوی وزارت و سالیانه به شکل درصدی از درآمد از طریق مزایده عمومی در قالبأخذ مجوز از سوی بهره‌برداران پرداخت می‌شود.

ض - فناوری‌های فضایی: شامل ارتباطات ماهواره‌ای، سنجش از دور و علوم فضایی می‌باشد.

ط - شبکه داخلی اختصاصی: مجموعه تجهیزات مخابراتی است که برای مقاصد خاص مخابراتی اعم از عملیاتی و صنعتی از سوی دستگاههای دولتی و عمومی پس از اخذ مجوز از وزارت احداث می‌گردد.

ظ - امنیت: مراقبت، صیانت و حفظ زیرساخت و تأسیسات ارتباطات و فناوری اطلاعات کشور در برابر اقدامات سخت و نرم مخرب و نیز نفوذ نرم‌افزاری یا الکترومغناطیسی به منظور کسب شنود، سرقت، تخریب اطلاعات و یا کنترل نرم‌افزاری شبکه‌ها و سایتها و تأسیسات

ع - پایداری: استمرار فعالیت شبکه‌ها و سایتها ارتباطات و فناوری اطلاعات کشور در هر شرایط ناشی از تهدیدات و مخاطرات مختلف

فصل دوم: ساختار و تشکیلات

ماده ۳ - وزارت مولی بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات و تأمین کننده امنیت آن است و برای مسؤولیت‌های یادشده، شرکت زیرساخت ارتباطات، سازمان فناوری اطلاعات، شرکت پست ایران، سازمان فضایی ایران و سازمان تنظیم مقررات ارتباطات رادیویی و مؤسسه آموزش و تحقیقات پیشرفته ارتباطات و فناوری اطلاعات را مطابق این قانون تشکیل و اداره می‌نماید.

تبصره ۱ - سایر سازمان‌ها، مراکز و مؤسساتی که برای انجام امور وزارت تشکیل شده‌اند با رعایت سیاست‌های کلی نظام، کماکان براساس قوانین و مقررات مربوط اداره

خواهد شد. اساسنامه سازمانهای موضوع این ماده و تبصره در حدود وظایف مقرر در این قانون با پیشنهاد وزارت به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۲- وظایف، نیروی انسانی، کلیه اموال منقول و غیرمنقول، تعهدات و دارایی های شرکتهایی که مشمول واگذاری قرار گرفته یا می گیرند در قسمتی که مربوط به انجام وظایف سازمانهای فوق است از شرکتهای مذکور متزع و حسب مورد به یکی از سازمانهای مذکور منتقل می شود و ادارات ثبت اسناد و املاک باید به درخواست وزارت اسناد مالکیت اراضی و املاک مورد انتقال و دفاتر مربوطه را به نام وزارت اصلاح نمایند.

تبصره ۳- وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات می تواند به منظور حداکثر استفاده مشترک و یا منحصر (به نحو مقابل) از نیروی انسانی، تجهیزات اداری و ساختمانها و اراضی متعلق به سازمانهای وابسته به وزارت، کمیته ای که اعضاي آن را وزیر تعیین می نماید تشکیل دهد. پیشنهادات و تصمیمات کمیته مذکور پس از تصویب وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات لازم الاجراء است.

ماده ۴- وزارت در راستای تحقق سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و به منظور سیاستگذاری، هدایت و نظارت مؤثر، وظایف زیر را بر عهده خواهد داشت:

الف- مدیریت و راهبری نظام کدگذاری پستی، شماره دهی مخابرات، آدرس دهی نامهای دائمی و سایر شناسه های مرتبط با بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات و ایجاد پایگاه اطلاعاتی موارد یاد شده

ب- تدوین راهبردها، هدایت مؤثر و نظارت جامع بر توسعه زیرساخت های ملی مورد نیاز سرویس های کترونیکی

پ- اتخاذ تدابیر لازم برای ایجاد بستر های ارتباطی به منظور اجرائی نمودن نظام صدور و تأیید هویت کترونیکی

ت- تدوین و تعیین ضوابط رقابت در ارائه خدمات ارتباطات و فناوری اطلاعات و جلوگیری از ارائه انحصاری خدمات در چهار چوب قوانین و مقررات

ث- ایجاد تمهیدات و تسهیلات لازم برای حضور مؤثر و همه جانبه در مجامع بین المللی مرتبط با بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات و تدوین ضوابط موردنیاز

- ج - سیاستگذاری و برنامه‌ریزی کلان و هدایت و نظارت بر فناوری‌های فضایی در چهارچوب قوانین و مقررات
- ج - نظارت کلان بر طرحها و پروژه‌های ملی فناوری اطلاعات
- ح - تدوین راهبردها و برنامه‌ریزی دوره‌های آموزشی کوتاه‌مدت یا بلندمدت مرتبط با تمامی زیربخش‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات
- خ - تشویق، ترغیب و حمایت از تحقیق و پژوهش برای تولید داخلی دانش و فناوری‌های کلیدی پیشرفته در بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات
- د - طراحی و عملیاتی نمودن سامانه‌های مدیریت شبکه و اتصال آنها به شبکه‌های ارتباطی و فناوری اطلاعات بهره‌برداران و ارائه‌دهندگان خدمات به منظور پیاده‌کردن سیاستهای رقابتی در بازار و جلوگیری از هرگونه تبانی و ایجاد انحصار
- ذ - ایجاد تمہیدات لازم برای بهره‌مندی استفاده کنندگان شبکه بهره‌بردار یا ارائه‌دهنده خدمات از خدمات سایر بهره‌برداران در صورت لغو یا عدم تمدید مجوز یک بهره‌بردار یا ارائه‌دهنده خدمات
- ر - اعلام عمومی فهرست انواع خدمات پایه بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات
- ز - تعیین خدمات پایه و هزینه‌های مربوطه در مجوزهای صادره به بهره‌برداران و ارائه‌دهندگان خدمات
- ژ - تأمین هزینه توسعه و تضمین ارائه خدمات پایه از طریق بهره‌برداران و ارائه‌دهندگان خدمات در مجوزهای صادره و قراردادهای مربوط
- س - نظارت بر رعایت اصول عدم تعییض و شفافیت دسترسی استفاده کنندگان، بهره‌برداران و ارائه‌دهندگان خدمات به شبکه‌های ارتباطی و فناوری اطلاعات
- ش - نظارت بر نحوه خدمات رسانی بهره‌برداران و ارائه‌دهندگان خدمات با بهره‌مندی از سامانه‌های مدیریت شبکه
- ص - تعیین محدوده مقادیر و کیفیت خدمات پایه و پارامترهای کیفیت و همچنین روش‌های ارزیابی این پارامترها با بهره‌مندی از سامانه‌های مدیریت شبکه
- ض - صدور مجوز برای کلیه اشخاص حقیقی یا حقوقی ذی صلاح مقاضی فعالیت در بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات

ط- سایر وظایف مندرج در قانون وظایف و اختیارات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مصوب ۱۳۸۲/۹/۱۹ مجلس شورای اسلامی

ماده ۵- وظایف و اختیارات شرکت زیرساخت ارتباطات متولی شبکه‌های مادر

مخابراتی به عنوان تأمین کننده به شرح زیر است:

الف- تهیه و تدوین طرحهای جامع شبکه مخابراتی کشور براساس الزامات، نیازها، استانداردها و ضوابط به منظور حفظ یکپارچگی شبکه مخابراتی کشور و ارائه به

وزارت جهت تصویب

ب- تهیه و تصویب دستورالعمل‌ها، معیارها و اعمال استانداردهای فنی و تخصصی بهمنظور تأسیس، توسعه، بهسازی، اجراء، نگهداری و بهره‌برداری شبکه‌های مادر مخابراتی

پ- تأمین کلیه نیازهای زیرساخت ارتباطات و فناوری اطلاعات متقضیان اعم از دستگاههای دولتی و بخش غیردولتی و نیز برقراری انواع ارتباطات بین استانی و بین‌المللی مورد نیاز کشور و همچنین نقاط خاص و نیز انواع ارتباطات بین بهره‌برداران با استفاده از زیرساخت ارتباطات و در قالب مجموعه تجهیزات شبکه‌های مادر مخابراتی

بصره- به منظور حفظ امنیت ملی، انواع ارتباطات بین استانی، بین‌الملل و بهره‌برداران از شبکه‌های مادر مخابراتی تبادل گردیده، و تمامی سامانه‌هایی که این وظیفه را بر عهده دارند اجزای شبکه‌های مادر مخابراتی می‌باشند، ضمناً نقاط خاص از سوی شورای امنیت ملی مشخص و اعلام می‌گردد.

پ- همکاری و عقد قرارداد با اپراتورهای مخابراتی بین‌الملل در زمینه تبادل انواع ارتباطات و ترانزیت ترافیک بین‌الملل

ت- بررسی و تدوین پیشنهادهای لازم در زمینه راهبردها، سیاست‌ها و برنامه‌های بلندمدت و میان‌مدت شرکت زیرساخت ارتباطات و ارائه به وزارت جهت تصویب با رعایت قوانین و مقررات مربوط

ث- بررسی، تدوین و پیشنهاد نسخ تعریفهای مربوط به شرکت زیرساخت ارتباطات به کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات و فناوری اطلاعات

ج- بررسی، مطالعه و سایر اقدامات لازم برای توسعه فناوری، انتقال دانش فنی، حمایت از توسعه فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی، تحقیقاتی در زمینه‌های تخصصی مرتبط با وظایف شرکت زیرساخت ارتباطات

چ- مدیریت، برنامه‌ریزی و پیاده‌سازی آموزش‌های تخصصی به منظور توسعه مهارت‌های لازم

ح- تأمین و حفظ و توسعه مؤلفه‌های ایمنی، امنیت و پایداری شبکه زیرساخت ارتباطات دربرابر انواع تهدیدات و مخاطرات و حفاظت از حقوق استفاده کنندگان

خ- بررسی و شناسایی و قطع امکانات مخابراتی افراد حقیقی و حقوقی که مبادرت به ترازنیت مکالمات بین‌الملل بدون ورود به درگاه سوئیچ بین‌الملل می‌نمایند.

د- ابلاغ ارتقای و امتداد دید موجی تجهیزات رادیویی شرکت زیرساخت ارتباطات در مرکز و شهرستانها پس از تأیید وزارت به شورای عالی شهرسازی و معماری جهت لحاظ نمودن در طرح‌های جامع و تفصیلی شهرها

ذ- استفاده از معابر عمومی شهرها و دیوار و مستغلات و اماكن دولتی و خصوصی مشرف به معابر مزبور تا آنجایی که موجب زیان و خرابی و سلب استفاده متعارف از املاک مذکور نشود، جهت نصب وسایل مخابراتی از قبیل پایه و مقره و جعبه انشعاب. حفاری برای عبور کابل‌های ارتباطی با موافقت قبلی شهرداری مربوط صورت می‌گیرد.

تبصره- استفاده از حریم راهها و راه آهن و شعاع صد متری بعد از آن با رعایت قانون اصلاح قانون ایمنی راهها و راه آهن مصوب ۱۳۷۹/۲/۱۱ و ماده (۷۶) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ امکانپذیر خواهد بود.

ماده ۶- وظایف و اختیارات سازمان فناوری اطلاعات به شرح زیر است:

الف- برنامه‌ریزی و نظارت بر یکپارچه نمودن شبکه‌ها به منظور تحقق شبکه ملی اینترنت

ب- برنامه‌ریزی برای توسعه و پشتیبانی خط و زیان فارسی در نرم‌افزارهای سامانه‌ای و کاربردی

پ- تدوین مقررات فنی پایش اطلاعات و فیلترینگ و نظارت بر اجرای آن در چهارچوب قوانین و مقررات

ت- تدوین برنامه‌های پژوهشی درجهت توسعه فناوری اطلاعات کشور

- ث- انجام امور مطالعاتی، آینده‌پژوهی و هدایت تحقیقات کاربردی در راستای توسعه و به کارگیری فناوری اطلاعات
- ج- پیشنهاد همکاری و عقد قرارداد با کشورها برای همکاری‌های دو یا چندجانبه در حوزه فناوری اطلاعات در چهارچوب قوانین و مقررات کشور
- چ- مدیریت و ساماندهی مراکز امداد و پیشگیری مخاطرات فناوری اطلاعات
- ح- برنامه‌ریزی و نظارت بر بومی شدن صنعت امنیت فناوری اطلاعات در کشور
- خ- حمایت از تولیدکنندگان و ارائه‌دهندگان خدمات فناوری اطلاعات کشور
- د- ایجاد و مدیریت مرکز ملی ثبت و پشتیبانی نرم‌افزارهای آزاد و متن باز در چهارچوب مقررات
- ذ- اتخاذ تدابیر لازم برای صیانت از حقوق محققان، پژوهشگران، نوآوران و تولیدکنندگان در حوزه فناوری اطلاعات
- ر- فرهنگ‌سازی و آموزش‌های عمومی برای گسترش فناوری اطلاعات در جامعه
- ز- توسعه فناوری اطلاعات در حوزه‌های مورد نیاز کشور که بخش غیردولتی تمايلی به انجام آن ندارد.
- ماده ۷- وظایف و اختیارات شرکت پست ایران به عنوان مตولی شبکه‌های اصلی تجزیه مبادرات و مدیریت توزیع خدمات پایه پستی به شرح زیر است:
- الف- طراحی، پیاده‌سازی، سازماندهی، مدیریت و اجرای شبکه‌های اصلی تجزیه مبادرات اعم از استانی و بین‌الملل
- ب- تهیه، تدوین و پیشنهاد شیوه‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های پستی نظامهای کترل کیفی خدمات پستی به کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات و فناوری اطلاعات جهت تصویب
- پ- مدیریت توزیع خدمات پایه پستی
- ت- تأیید صلاحیت موزعين شرکتهای پستی بخش غیردولتی با رعایت تمامی جوانب مربوطه
- ث- تهیه و تنظیم برنامه‌های جامع پستی در سراسر کشور و نظارت و هماهنگی در حسن اجرای آنها

- ج - ایجاد و گسترش پست مالی به ویژه در مناطق روستایی که دسترسی به بانک برای اهالی میسر نیست پس از هماهنگی با بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
- ج - اعمال نظارت مستمر بر بهره‌برداران پستی بخش غیردولتی
- ح - بررسی، تنظیم و حفظ رابطه با اتحادیه‌های جهانی و منطقه‌ای پست و مشارکت در تدوین دستورالعمل‌ها و توصیه‌های بین‌المللی مربوط و پیشنهاد به مراجع ذی صلاح قانونی
- خ - شرکت در مجتمع و اتحادیه‌های جهانی و منطقه‌ای پست به منظور تبادل نظر در امور ارتباط پستی و معاضیدت بین‌المللی در زمینه مذکور با موافقت وزارت
- د - طراحی، پیاده‌سازی و سازماندهی مدیریت بر اجرای نظام کد پستی کشور
- ذ - تدوین و پیشنهاد مربوط به تعریف خدمات پستی به کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات و فناوری اطلاعات
- ماده ۸- وظایف و اختیارات سازمان فضایی ایران به شرح زیر است:
- الف - انجام امور مطالعاتی، پژوهشی، طراحی، مهندسی در زمینه فناوری‌های فضایی
- ب - پیشنهاد برنامه‌های میان‌مدت و بلندمدت در بخش فضایی کشور جهت ارائه به مراجع ذی صلاح
- پ - انجام مطالعات به منظور تدوین سیاستهای طراحی، ساخت، پرتاب و استفاده از ماهواره‌های تحقیقاتی و کاربردی و ارائه خدمات فضایی جهت پیشنهاد به مراجع ذی صلاح
- ت - انجام تحقیقات، طراحی، ساخت و پرتاب کلیه ماهواره‌های تجاری، علمی و تحقیقاتی و طراحی و ساخت مرکز کنترل و پرتاب ماهواره‌های ملی در چهارچوب قوانین و مقررات کشور
- ث - برنامه‌ریزی به منظور هدایت و گسترش استفاده صلح‌آمیز از فضای مأموری جو، اجرام سماوی و فناوری فضایی
- ج - مشارکت در اجرای پروژه‌های ماهواره‌ای ملی، منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای در چهارچوب سیاستهای کلی نظام و سایر قوانین و مقررات مربوط

- ج - بررسی، تدوین و پیشنهاد نرخ تعرفه‌های مربوط به خدمات فضایی به کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات و فناوری اطلاعات در چهارچوب قوانین و مقررات کشور
- ح - مدیریت و بهره‌برداری از موقعیت‌های مداری و ماهواره‌ای و پیگیری جهت ثبت بین‌المللی آنها به منظور استفاده بهینه از منابع فضایی
- خ - مطالعه و برنامه‌ریزی برای تأمین بخش فضایی مورد نیاز تمامی شبکه‌های ماهواره‌ای کشور برای ارائه خدمات ماهواره‌ای از طریق ماهواره‌های ملی، منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای
- د - ایجاد بایگانی ملی و مرکز درنگهداری و طبقه‌بندی و بهنگام‌سازی اطلاعات فضایی
- تبصره - آیین‌نامه اجرائی این بند ظرف شش ماه پس از تصویب این قانون توسط وزارت تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.
- ماده ۹ - وظایف و اختیارات سازمان تنظیم مقررات ارتباطات رادیویی به عنوان متولی امور و اگذاری فرکانس به شرح زیراست:
- الف - تدوین و پیشنهاد مقررات، آیین‌نامه‌ها، جدولهای تعرفه و نرخهای تمامی خدمات در بخش‌های مختلف ارتباطی کشور به کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات و فناوری اطلاعات جهت تصویب در چهارچوب قوانین و مقررات
  - ب - نظارت بر عملکرد دارندگان مجوز فرکانس در چهارچوب مفاد مجوزهای صادرشده و رسیدگی به تخلفات و ملزم نمودن آنان به انجام تعهدات و وظایف یا لغو موقت یا دائم مجوز فرکانس
  - پ - انجام امور تحقیقاتی و ارائه آموزش‌های تخصصی مرتبط و اطلاع‌رسانی عمومی در زمینه ارتباطات مجاز رادیویی با استفاده از توانمندی‌های دستگاههای دولتی و بخش غیردولتی
  - ت - پیشنهاد جدول ملی فرکانس جهت تصویب به وزارت با اطلاع ستاد کل نیروهای مسلح
  - ث - رفع اختلاف ناشی از تداخل فرکانسی بین دارندگان مجوز فرکانس

- ج- اتخاذ تمهیدات لازم جهت تخصیص و صدور مجوز فرکانس در صورت تغییر جدول ملی فرکانس به دارندگان مجوز
- چ- صدور مجوز ورود، تولید، نصب و یا بهره‌برداری از تجهیزات رادیویی با اطلاع ستاد کل نیروهای مسلح
- ح- نظارت بر فضای فرکانسی و جلوگیری از هرگونه استفاده غیرمجاز از فضای مذکور از طریق مراجع قضائی
- خ- نظارت بر نحوه کاربرد تجهیزات رادیویی دارای مجوز
- د- آیین‌نامه‌های اجرائی موضوع وظایف و اختیارات سازمان تنظیم مقررات ارتباطات رادیویی ظرف شش ماه پس از تصویب این قانون، به پیشنهاد وزارت به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

فصل سوم : حقوق و نکالیف بهره‌برداران و ارائه‌دهندگان خدمات ماده ۱۰ - حقوق و تعهدات بهره‌برداران و ارائه‌دهندگان خدمات به شرح ذیل

است:

- الف- ارائه خدمات بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات به استثنای شبکه‌های مادر مخابراتی، امور واگذاری فرکانس، شبکه‌های اصلی تجزیه و مبادلات و مدیریت توزیع خدمات پایه پستی در چهار چوب قوانین و مقررات
- ب- نصب و راهاندازی وسایل ارتباطی در معابر عمومی و همچنین حفاری مسیر کابلها براساس تعهدات مندرج در مجوز صادره، حسب مورد پس از کسب موافقت شهرداری
- تبصره- استفاده از حریم راهها و راه آهن و شعاع صد متری بعد از آن با رعایت قانون اصلاح قانون اینمی راهها و راه آهن مصوب ۱۳۷۹/۲/۱۱ و ماده (۷۶) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۰/۲۶ امکان‌پذیر خواهد بود.
- پ- نصب و راهاندازی ایستگاههای رادیویی در رودخانه‌ها، خاکریزها، جاده‌ها، جنگلهای، املاک و ساختمان‌های عمومی مشروط بهأخذ مجوز لازم از دستگاههای دولتی ذی‌ربط و سایر اشخاص حقیقی و حقوقی و پرداخت هزینه‌های مربوط

- ت- مهیا نمودن تمامی شرایط لازم به منظور دسترسی کامل سامانه های مدیریت شبکه وزارت بهلاوهای مختلف شبکه، سامانه های عملیاتی و سامانه های پشتیبانی
- ث- ذخیره سازی اطلاعات و مکالمات صرفاً به منظور ارائه به مراجع قضائی و اطلاعاتی ذی صلاح پس از ارائه وأخذ مجوز و دستور مقامات قضائی
- ج- مشخص نمودن کمیت، کیفیت و سطح ارائه خدمات در قراردادهای منعقده با استفاده کننده در چهار چوب دستورالعمل های وزارت
- ج- رعایت اولویت خدمات رسانی برای مراکزی از قبیل: مدارس، کتابخانه ها، مراکز خدمات درمانی و دفاتر ارتباطات و فناوری اطلاعات روستایی در خدماتی مانند: تلفنهای ثابت، دستیابی به اینترنت و ارتباطات داخلی
- ح- ارائه خدمات (توسط بهره برداران و ارائه دهندهای خدمات) به استفاده کنندگان از طریق دفاتر ارتباطات و فناوری اطلاعات در چهار چوب مجوزهای صادره
- تبصره- کلیه دستگاههای اجرائی مکلفند مطابق آین نامه ای که به پیشنهاد وزارت به تصویب هیأت وزیران می رسد خدمات مورد نیاز عموم را از طریق دفاتر یادشده (به عنوان پیشخوان دولت) ارائه نمایند.
- خ- ارائه گزارش سالانه توسط بهره برداران به وزارت درخصوص پوشش و میزان خدمات پایه براساس تعهدات مندرج در مجوز صادره
- د- ارائه امکانات و اطلاعات لازم با تأیید وزارت جهت مراجع امنیتی وأخذ هزینه های مرتبط پس از تأیید وزارت از دستگاه مقاضی
- تبصره- اشخاص حقیقی و حقوقی که قبل مجوز یا قرارداد بهره برداری یا ارائه خدمات دریافت نموده اند موظفند مجوزها و قراردادهای یادشده را با این قانون تطبیق و مجوز یا قرارداد جدید دریافت و منعقد نمایند. مجوزها یا قراردادهای صادره قبلی پس از مدت شش ماه از لازم الاجراء شدن این قانون باطل می شود.
- ماده ۱۱- بهره برداران و ارائه دهندهای خدمات موظفند ضمن رعایت ضوابطی که از طرف وزارت اعلام می گردد نسبت بهأخذ تأییدیه ادواری کیفیت و کمیت خدمات از اشخاصی که صلاحیت آنها حسب مورد از طرف وزارت برای مدت معین تعیین شده است اقدام کنند. وزارت موظف است حسب مورد پر عملکرد اشخاص تأیید

صلاحیت شده مذکور به صورت مستمر نظارت و در صورت مشاهده تخلف، ضمن رد صلاحیت آنها موضوع را به مراجع قانونی ارجاع نماید. آین نامه اجرائی این ماده ظرف شش ماه پس از تصویب این قانون با پیشنهاد وزارت به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۲ - احداث و فعالیت شبکه‌های داخلی اختصاصی دستگاههای دولتی و عمومی منوط به دریافت مجوز از وزارت بوده و هرگونه استفاده غیراختصاصی دستگاههای یادشده از شبکه مذکور ممنوع می‌باشد، مگر در مواردی که تا زمان فراهم شدن زمینه فعالیت بخش خصوصی مطابق سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و مقررات مربوط به آن، به تشخیص و با مجوز وزارت استفاده غیراختصاصی از شبکه‌های یاد شده برای رفع نیازهای عمومی برای مدت زمان مشخص ضرورت داشته باشد.

ماده ۱۳ - با توجه به اهمیت و حساسیت مخابرات از حیث امنیتی و حاکمیتی، در واگذاری شرکتهای مخابراتی به بخش غیردولتی سهم دولت به عنوان سهم طلایی تلقی می‌گردد و در اختیار وزارت به نمایندگی از دولت قرار می‌گیرد.

تبصره ۱ - سهم طلایی سهمی است که وزارت با استفاده از آن می‌تواند از فروش دارایی‌ها و انحلال شرکتهای مخابراتی دولتی پس از خصوصی‌سازی جلوگیری نماید و از تصاحب شرکتهای مذکور توسط شرکتهای دیگر ممانعت به عمل آورد و نیز هرگونه اعمال تغییرات در اساسنامه شرکتهای فوق الذکر را که مخالف با اهداف و سیاستهای نظام جمهوری اسلامی ایران باشد متوقف سازد.

تبصره ۲ - در راستای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و به منظور ایفای نقش حاکمیتی دولت بر بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات، صدرصد (۱۰۰٪) سود حاصل از سهام دولت در واگذاری شرکتهای مخابراتی و پستی پس از واریز به خزانه، در قالب بودجه‌های سنتوایت در اختیار وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات قرار می‌گیرد تا صرف فعالیت‌های هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات نماید.

- ماده ۱۴- درهنگام وقوع وضعیت فوق العاده یا بنا به مصالح امنیت ملی، وزارت مکلف است بناهه تشخیص، یک یا چند مورد از موارد ذیل را اعمال نماید:**
- الف- کنترل موقت شبکه تحت مدیریت بهره‌برداران و به دست گرفتن خدمات ارائه‌دهندگان**
- ب- استرداد همه یابخشی از امکانات شبکه ارتباطی و فناوری اطلاعات، خدمات شبکه و یا خدمات کاربردی از دارنده مجوز**
- پ- توقف فعالیت دارنده مجوز تاریخ وضعیت فوق العاده**
- ت- صدور دستور قطع ارتباط و یا ارائه خدمات ارتباطی فرد یا افراد خاص به دارنده مجوز**
- تبصره ۱- سامانه‌های مدیریت شبکه وزارت باید به گونه‌ای طراحی شوند که بناهه مسائل امنیتی تحقق موارد یاد شده را به سهولت فراهم آورند.**
- تبصره ۲- تشخیص وضعیت فوق العاده با شورای عالی امنیت ملی می‌باشد.**
- تبصره ۳- آینه‌نامه اجرایی نحوه جرمان خسارت بهره‌برداران و ارائه‌دهندگان خدمات ظرف شش ماه پس از تصویب این قانون توسط وزارت تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.**
- ماده ۱۵- وزارت مجاز است در چهارچوب آینه‌نامه‌ای که به تصویب هیأت وزیران می‌رسد از بهره‌برداران (از جمله شرکت‌های مشمول واگذاری موضوع اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی) حق امتیازأخذ نماید.**
- فصل چهارم : درآمدها و هزینه‌ها**
- ماده ۱۶- درآمد حاصله از موارد ذیل به خزانه واریز شده و معادل صدرصد (۱۰۰٪) آن از محل اعتباری که در بودجه کل کشور منظور می‌شود در قالب موافقنامه متبادل با معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور برای استمرار نقش حاکمیتی دولت برپخش ارتباطات و فناوری اطلاعات، ارائه خدمات پایه و روز آمد نمودن سامانه‌های مدیریت شبکه و شبکه‌های مادر مخابر اتی با صلاحیت وزارت در قالب هزینه‌های جاری و سرمایه‌ای تسهیم و مصرف خواهد شد:**
- الف- درآمدهای حاصل از حق امتیاز**
- ب- درآمد حاصل از حق فرکانس، حق شماره‌گذاری و تخصیص نام دامنه**

- پ- هزینه‌ها و خسارات دریافت شده از بهره‌برداران و ارائه‌دهندگان
- ت- مبالغ دریافت شده از صدور و تمدید تأیید نمونه
- ث- سایر منابع مالی حاصل از این قانون
- ج- وجوده تخصیص یافته در بودجه عمومی دولت
- چ- جرائم نقدی موضوع ماده (۲۳) این قانون
- ح- سود سهام دولت در شرکهای مشمول واگذاری (موضوع سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی) بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات
- تبصره- هر ساله معادل شش درصد(٪۶) از مبلغ حق امتیاز سالانه برای امور زیر به وزارت اختصاص داده می‌شود که سهم هر بخش دو درصد(٪۲) می‌باشد، اعتبارات موضوع این تبصره با رعایت قانون «نحوه هزینه کردن اعتباراتی که به موجب قانون از رعایت قانون محاسبات عمومی و سایر مقررات عمومی دولت مستثنی هستند» و دستورالعملی که در ابتدای هر سال با توجه به نیازها و ضرورت‌ها به تصویب وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات می‌رسد هزینه خواهد شد:
- ۱- توسعه، تحقیق و آموزش و روابط بین الملل و کمکهای انسانی (اعم از شاغل و بازنشسته) در راه اهداف وزارت
  - ۲- فعالیت‌های تحقیقاتی و توسعه فناوری‌های نوین در زمینه ارتباطات و فناوری اطلاعات
  - ۳- فعالیت‌های آموزشی و بسط و توسعه همکاری‌های آموزش منطقه‌ای و بین‌المللی و انجام تعهدات بین‌المللی
- ماده ۱۷- مجوزهای صادره و قراردادهای موضوع این قانون باید برای مورد مشخص و معین صادر و منعقد شود و صدور مجوز کلی و انعقاد قرارداد (بدون محدوده و موضوع مشخص) برای هیچ یک از بهره‌برداران و ارائه‌دهندگان خدمات جایز نیست.
- ماده ۱۸- وزارت موظف است با استفاده از سامانه‌های مدیریت شبکه، ضمن نظارت بر بازار و پیاده‌کردن سیاستهای رقابتی در بازار با رعایت قانون اجرای سیاستهای ابلاغی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی از هرگونه تبانی بهره‌برداران و ارائه‌دهندگان خدمات درجهت ایجاد انحصار جلوگیری نماید.

ماده ۱۹- بهره‌برداران دارای اتصال متقابل با ارائه‌دهندگان خدمات موظفند بهمنظور عدم تبعیض و شفافسازی، اقدامات لازم را در جهت تضمین دسترسی استفاده‌کنندگان به شبکه‌ها و خدمات خود انجام دهند.

ماده ۲۰- در صورتی که بهره‌برداران و یا ارائه‌دهندگان خدمات نتوانند درمورد عدم تبعیض یا عدم رضایت شاکی، مدارک مستند ارائه نمایند، کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات و فناوری اطلاعات می‌تواند به موجب آیین‌نامه‌ای که ظرف شش ماه پس از تصویب این قانون به پیشنهاد وزارت، به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید نسبت به صدور حکم اخطار یا تعلیق یا لغو مجوز اقدام نماید.

ماده ۲۱- در صورت لغو یا عدم تمدید مجوز یک بهره‌بردار یا ارائه‌دهنده خدمات، وزارت موظف است تمهیدات لازم را برای بهره‌مندی استفاده‌کنندگان شبکه بهره‌بردار یا ارائه‌دهنده خدمات از خدمات سایر بهره‌برداران با رعایت حقوق استفاده‌کنندگان فراهم نماید.

تبصره- آیین‌نامه اجرائی این ماده ظرف شش ماه پس از تصویب این قانون تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۲۲- وزارت موظف است محدوده مقادیر کیفیت خدمات پایه و پارامترهای کیفیت و همچنین روش‌های ارزیابی این پارامترها را با بهره‌مندی از سامانه‌های مدیریت شبکه تعیین کند. کیفیت خدمات باید متضمن موارد ذیل باشد:

الف- به راحتی قابل اندازه‌گیری باشد.

ب- توسط بهره‌برداران قابل دسترسی باشد.

پ- شرایط کاربران خصوصاً کاربران ناتوان جسمی را تأمین کند.

ت- قابلیت گزارش دهنی داشته باشد.

ث- قابلیت توسعه داشته باشد.

فصل پنجم: تخلفات و جرائم

ماده ۲۳- جرائم و تخلفات و خسارات موضوع این قانون و ضمانت اجراءات آن به شرح ذیل تعیین می‌شود:

الف- اشخاصی که بدون آخذ مجوز از وزارت به عنوان بهره‌بردار فعالیت می‌نمایند و نیز ارائه‌دهندگان خدمات که بدون رعایت مقررات و دستورالعمل‌های وزارت اقدام به ارائه خدمات نمایند مختلف محسوب و ضمن توقف فعالیت آنها از سوی وزارت و محرومیت دائم از آخذ مجوز و فعالیت، ملزم به پرداخت خسارت معادل صدرصد(٪۱۰۰) در آمد حاصله از فعالیت غیرمجاز خواهد بود.

ب- درصورتی که مشخص شود دریافت مجوز با جعل استاد و یا تزویر صورت گرفته است علاوه بر ابطال مجوز و همچین محرومیت دائم از آخذ مجوز، مختلف به مرجع قضائی معرفی خواهد شد.

پ- بهره‌برداران و یا ارائه‌دهندگان خدمات درصورت تخلف از تعهدات موضوع مجوز و یا ضوابط طرح شماره گذاری و یا عدم پرداخت هزینه‌های مربوطه و یا تأخیر در ارائه انواع خدمات، علاوه بر الزام به جبران خسارت که میزان آن صد درصد(٪۱۰۰) منافع حاصله از زمان وقوع تخلف می‌باشد، به جریمه نقدی معادل حداقل خدای خسارت مذکور نیز محکوم خواهد شد.

ت- مرتکبین تخلفات زیر به جریمه نقدی محکوم خواهند شد و تعیین میزان جریمه مذکور طبق آینه‌نامه‌ای خواهد بود که ظرف شش ماه از تاریخ تصویب این قانون با پیشنهاد وزارت و با همکاری وزارت دادگستری تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد:

- ۱- عدم رعایت تعریفهای تعیین شده
- ۲- عدم رعایت مقررات استاندارد اجباری و یا تأیید نمونه
- ۳- به کاربردن تجهیزات مورد استفاده خارج از مجوز صادره
- ۴- تأسیس ایستگاه رادیویی بدون آخذ مجوز از وزارت
- ۵- ساخت، خرید و یا فروش دستگاه فرستنده و یا ورود یا خروج آن از کشور بدون آخذ مجوز از وزارت
- ۶- برقراری عمدی ارتباط رادیویی با ایستگاه غیرمجاز
- ۷- ادامه عملیات دارنده مجوز فرکانس پس از لغو مجوز و گواهینامه و دریافت اختصار رسمی از سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی

- ۸- استفاده از ایستگاه رادیویی بدون آخذ مجوز از وزارت
  - ۹- استفاده از فرکانس‌های غیرمجاز یا ثبت نشده در دفاتر سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی
  - ۱۰- تنظیم دفترگزارش کار ایستگاه رادیویی برخلاف ترتیب مقرر و دستورالعمل‌های سازمان تنظیم مقررات ارتباطات رادیویی و یا عدم‌ثبت تمام یا قسمتی از عملیات در دفتر یادشده
  - ۱۱- استفاده از پیام رادیویی مربوط به اشخاص دیگر
  - ۱۲- معرفی خود یا ایستگاه خود با علامت شناسایی مربوط به دیگران
- تبصره-۱- در صورت تکرار تخلفات موضوع این ماده حسب مورد جریمه نقدی برای هر بار تخلف پنجاه درصد(۵۰٪) افزایش می‌یابد.
- تبصره-۲- مرجع رسیدگی مذکور در ماده(۲۴) این قانون می‌تواند علاوه بر صدور حکم به پرداخت جریمه نقدی، متخلف را حسب مورد و مناسب با نوع تخلف و تکرار آن به لغو موقت یا دائم مجوز فعالیت یا محرومیت دائم از دریافت مجوز محکوم نماید. حکم این تبصره نافی اختیار وزارت در لغو مجوز‌های صادره براساس مقررات و ضوابط مربوط نخواهد بود.
- تبصره-۳- در موارد مذکور در بندهای(الف) و(ب) این ماده میزان خسارت توسط وزارت و با آخذ نظر کارشناس رسمی دادگستری تعیین و رأساً آخذ و به حساب خزانه‌داری کل کشور واریز می‌گردد.
- ماده-۲۴- رسیدگی بدوى به تخلفات موضوع این قانون و نیز رسیدگی به اختلافات مربوط به تأمین کننده، بهره‌برداران، ارائه‌دهندگان خدمات و استفاده‌کنندگان در صلاحیت هیأتهای سه‌نفره‌ای مرکب از یک نفر قاضی به انتخاب رئیس قوه قضائیه، یک نفر نماینده وزارت کشور و نیز یک نفر نماینده وزارت خواهد بود که در هر استان تشکیل خواهد شد.
- ماده-۲۵- آراء صادره از سوی هیأت بدوى ظرف یک‌ماه از تاریخ ابلاغ قابل تجدیدنظر در هیأتهای تجدیدنظر استانی مرکب از دونفر قاضی به انتخاب رئیس قوه قضائیه و یک نفر نماینده وزارت خواهد بود.

تبصره- رأی هیأت مذکور قطعی و لازم الاجراء می باشد.

فصل ششم: سایر مقررات

ماده ۲۶- وزارت موظف است بهمنظور تکمیل نیروی انسانی متخصص برای توسعه بخش، زمینه تربیت نیروهای متخصص را بالحاظ تخصصهای بین رشته‌ای (اقتصادی، حقوقی، فنی و اجتماعی) فراهم نماید.

ماده ۲۷- اختیارات و وظایف مربوط به تشکیلات کلان بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات مندرج در این قانون شامل محدوده وظایف و اختیارات قانونی سازمان صدا و سیما و نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران نمی شود و قوانین و مقررات مربوط به آنان به قوت خود باقی است.

ماده ۲۸- قانون وظایف و اختیارات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مصوب ۱۳۸۲/۹/۱۹ به قوت خود باقی است.

ماده ۲۹- از تاریخ تصویب این قانون تمامی قوانین و مقررات مغایر با این قانون لغو می گردند.

هیأت رئیسه محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً، در اجرای ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر معاونت قوانین به شرح پیوست نسبت به طرح جامع ارتباطات و فناوری اطلاعات تقدیم می‌گردد.

معاونت قوانین

نظر اداره کل تدوین قوانین

در اجرای بندهای (۲) و (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور
مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵

۱- در اجرای بند (۲):

در طرح تقدیمی آین نگارش قانونی و ویرایش ادبی رعایت شده است.

□ رعایت نشده است، متن اصلاحی طرح به ضمیمه تقدیم می شود.

۲- در اجرای بند (۴):

اول: از نظر قانون اساسی:

طرح تقدیمی با قانون اساسی مغایرت ندارد.

□ دارد. اصل / اصول مغایر و دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می گردد.

دوم: از نظر سیاست های کلی نظام و سند چشم انداز؛

طرح تقدیمی با سیاست های کلی نظام و سند چشم انداز مغایرت ندارد.

□ دارد. دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

سوم: از نظر قانون برنامه؛

طرح تقدیمی با قانون برنامه مغایرت ندارد.

□ دارد. دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

چهارم: از نظر آین نامه داخلی مجلس؛

وضعيت طرح تقدیمی از جهت رعایت مقررات آین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی بشرح

زیر می باشد:

- ۱۳۱ - ماده

۱- حداقل امضاء لازم (۱۵ نفر) دارد
 ندارد

۲- موضوع و عنوان مشخص دارد
 ندارد

۳- دلایل نزوم تهیه و پیشنهاد در مقدمه دارد
 ندارد

۴- موادی متناسب با اصل موضوع و عنوان دارد
 ندارد

ماده ۱۳۴ - قبل از تقدیم نگردیده است

- قبل از جلسه علنی شماره مورخ تقدیم و در تاریخ در مجلس / کمیسیون
(موضوع اصل ۸۵ قانون اساسی) رد شده و اینکه با انقضای شش ماه پیش از انقضای شش ماه
مجدداً قابل پیشنهاد به مجلس نمی باشد.
 بیش از یک موضوع

ماده ۱۴۲ - طرح تقدیمی دارای یک موضوع است و پیشنهاد آن بعد از ماده واحد مواجه با ایراد نمی باشد.
 ماده متعدد مواد متعدد بیش از یک موضوع

ماده ۱۴۴ - رعایت اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی شده است
نشده است. موارد و دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

ماده ۱۸۵ - موجب اصلاح یا تغییر برنامه مصوب نمی شود و نیاز به رأی نمایندگان ندارد.
 می شود دارد.

تعداد یک برگ اظهارنظر به عنوان ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل تدوین قوانین

نظر اداره کل تدوین قوانین

در اجرای بندهای (۲) و (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور

۱۳۸۹/۳/۲۵ مصوب

ماده (۲۹) طرح از این جهت که به طور کلی نسبت به لغو تمامی قوانین و مقررات مغایر حکم صادر می‌نماید محل ابراد است و بهتر بود طراحان محترم در اجرای قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور فهرست قوانین و مقررات مغایر را اعلام می‌کردند.

نظر اداره کل استناد و تنقیح قوانین
در اجرای بندهای (۱) و (۳) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات
کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵

۱- در اجرای بند (۱):

الف- درخصوص طرح تقدیمی قوانین متعارض وجود ندارد
 وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می شود.

ب- درخصوص طرح تقدیمی قوانین مرتبط وجود ندارد
 وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می شود.

۲- در اجرای بند (۳):

با عتایت به بررسیهای به عمل آمده قانونگذاری در این موضوع لازم است.
 لازم نیست.

تعداد بیست و چهار برگ سوابق قانونی و دلایل ضرورت قانونگذاری به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل استناد و تنقیح قوانین

سوابق قانونی و دلایل ضرورت قانونگذاری

-سوابق قانونی-

فهرست سوابق

- ۱-قانون وظایف و اختیارات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات
- ۲-اصل ۴ قانون اساسی
- ۳-قانون اصلاح قانون اینترنت راهها و راه آهن
- ۴-قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (مصوب ۱۳۸۰/۱۰/۲۶)
- ۵-قانون نحوه هزینه کردن اعتباراتی که به موجب قانون از رعایت قانون محاسبات عمومی و سایر مقررات عمومی دولت مستثنی هستند
- ۶-قانون برنامه پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۰-۱۳۹۴) مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۵
- ۷-شرکت مخابرات ایران
- ۸-سیاست های اصل ۴
- ۹-سازمان پست جمهوری اسلامی ایران

قانون وظایف و اختیارات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات

ماده ۱ - نظر به تحول چشمگیر علوم و فنون مرتبط با صنایع الکترونیک، مخابرات، ارتباطات رادیوئی و رایانه‌ای و نقش مهم و مؤثر خدمات پستی، مخابراتی، پست بانک و سنجش از راه دور، در امور فرهنگی و اقتصادی، تعمیق علایق و پیوستگی بین جوامع انسانی، تحول نظام اداری، کاهش مسافرت‌های غیرضرور، حفظ محیط زیست و تشخیص منابع زمینی، هواشناسی، اقیانوس‌شناسی در برنامه‌ریزی توسعه و لزوم تدوین و تعیین وظایف و اختیارات قانونی برای دستگاه متولی نظارت بر عرضه خدمات مذکور و هماهنگ کردن نام و عنوان این دستگاه، متناسب با ضرورتها و نیازهای زمان، قانون وظایف و اختیارات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در چارچوب سیاستهای کلی نظام به شرح مواد آتی تدوین می‌شود.

ماده ۲ - به منظور اعمال حاکمیت بر طیف فرکانس و حفاظت از حقوق رادیوئی کشور در سطح منطقه و بین‌الملل و تمرکز امور سیاستگذاری، تدوین ضوابط و استانداردها و نظارت بر حسن اجرای آنها در بخش‌های مختلف ارتباطات پستی و مخابراتی نظیر خدمات جدید و متعارف پستی،

مخابراتی، ارتباطات فضایی، ارتباطات رادیوئی، انتقال داده‌ها، انتقال صدا و تصویر، سنجش از راه دور، ارتباطات رایانه‌ای و ایجاد بستر مناسب برای ارتباطات و آمایش و پردازش اطلاعات و روش‌های دورسنجی و پشتیبانی آنها و همچنین سیاستگذاری در زمینه توسعه امکانات و خدمات ارتباطی مذکور، هماهنگ با اخرين پیشرفت‌های علمی، تجربی و فناوری اطلاعات در جهان، در چارچوب سیاستهای کلی نظام به موجب این قانون نام وزارت پست و تلگراف و تلفن به «وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات» تغییر می‌باید و کلیه وظایف، اختیارات و مسؤولیت‌های وزیر و وزارت پست و تلگراف و تلفن به وزیر و وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات تفویض می‌گردد.

ماده ۳ - وظایف و اختیارات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات :

الف - تدوین سیاستها و ضوابط کلی در زمینه توسعه ارتباطات و فناوری اطلاعات در چارچوب سیاستهای کلی نظام.

ب - سیاستگذاری و برنامه‌ریزی کلان و هدایت و نظارت بر شبکه‌های پستی، پست بانک و مخابراتی و فناوری اطلاعات کشور در چارچوب سیاستهای کلی نظام

ج - ایجاد، نگهداری، بهره‌برداری و توسعه شبکه‌های مادر پستی و مخابراتی کشور.

د - تنظیم، مدیریت و کنترل فضای فرکانسی کشور و تدوین مقررات و تصویب ضوابط و جداول و معیارهای استفاده بهینه از فرکانس و مدارهای ماهواره‌ای و نظارت و حاکمیت بر طیف و جدول ملی فرکانس کشور.

ه - به منظور تحقق حاکمیت دولت، ایجاد و حفظ شبکه‌های مادر مخابراتی، تنظیم فضای فرکانسی کشور و تضمین استمرار ارائه خدمات پستی و مخابراتی به عهده دولت خواهد بود. به منظور جلوگیری از ضرر و زیان جامعه و تحقق رشد و توسعه اقتصادی کشور، بخش غیردولتی در قلمرو شبکه‌های غیرمادر بخش مخابرات شبکه‌های مستقل و موازی پستی و مخابراتی، با رعایت اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و حسب مجوز هیأت وزیران اجازه فعالیت خواهد داشت.

و - نظارت کلان بر فعالیت‌های بخش غیردولتی در امور مربوط به مخابرات، پست، پست بانک، خدمات هوافی پیام و فناوری اطلاعات در چارچوب قوانین و مقررات و بارعایت اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.

ز - صدور مجوز تأسیس و بهره‌برداری واحدهای ارائه خدمات پستی و مخابراتی و فناوری اطلاعات در سطح کشور در چارچوب قوانین و مقررات و با رعایت اصل چهل و چهارم (۴۴)

قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.

ح - طراحی و تدوین نظام ملی فناوری اطلاعات کشور.

ط - توسعه و ترویج ارتباطات و فناوری اطلاعات در کشور و تأمین زیرساختهای مورد نیاز آن به منظور دسترسی آحاد مردم به خدمات پایه ذی ربط.

ی - حمایت از تحقیق و توسعه برای استفاده وسیعتر فناوری جدید در زمینه فناوری اطلاعات و اشاعه فرهنگ کاربردی آنها.

ک - تدوین و پیشنهاد استانداردهای ملی مربوط به ارتباطات و فناوری اطلاعات در کشور به مراجع ذی ربط.

ل - اعمال استانداردها، ضوابط و نظامهای کنترل کیفی و تأیید نمونه تجهیزات (**Type Approvall**) در ارائه خدمات و توسعه و بهره‌برداری از شبکه‌های مخابراتی، پستی و فناوری اطلاعات در کشور.

م - فراهم‌نمودن زمینه مشارکت بخش غیردولتی در توسعه ارتباطات و فناوری اطلاعات.

ن - تدوین ضوابط حل اختلاف و تعیین استاندار مورد قبول محاکم قضایی در اختلافات و تخلفات مربوط به ارتباطات و فناوری اطلاعات و ارائه به دولت جهت طی مراحل قانونی.

س - عضویت در اتحادیه‌ها و مجامع بین‌المللی ارتباطی و فناوری اطلاعات به نمایندگی از سوی دولت و اهتمام به انجام تعهدات و قراردادهای بین‌المللی و دوجانبه‌پستی و پست بانک و مخابراتی و فناوری اطلاعات.

ع - تصویب سیاستها و هدایت امور مربوط به طرح و چاپ و انتشار تمبر و اوراق بهادر پستی و صدور اجازه ورود و استفاده و ساخت ماشین‌های نقش تمبر و اعمال نظارت بر کلیه امور مربوط به آن.

ف - حفاظت و حراست و عدم ضبط و افشای انواع مراسلات و امانات پستی و همچنین مکالمات تلفنی و مبادلات شبکه اطلاع رسانی و اطلاعات مربوط به اشخاص حقیقی و حقوقی طبق قانون.

ماده ۴ - بهمنظور سیاستگذاری و تدوین راهبردهای ملی در قلمرو فناوری اطلاعات، تدوین برنامه‌های میان‌مدت و بلندمدت برای توسعه پژوهش‌های بنیادی و کاربردی در قلمرو فناوری اطلاعات و همچنین گسترش کاربری فناوری اطلاعات و ارتباطات در کشور و برنامه‌های توسعه بخش‌های مختلف، شورای عالی فناوری اطلاعات با استفاده از امکانات و نیروی انسانی دفتر مدیریت و تجهیز منابع اطلاعات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و در چارچوب سیاستهای

- کلی نظام تشکیل می‌گردد. تصمیمات شورا با رعایت سیاستهای کلی نظام در چارچوب قوانین و مقررات پس از تأیید رئیس جمهور توسط وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات ابلاغ می‌گردد و مسؤولیت و نظارت بر حسن اجرای آن به عهده وی خواهد بود.
- الف - ریاست شورای عالی با رئیس جمهور بوده و در غیاب ایشان، معاون اول وی این وظیفه را به عهده خواهد داشت.
- ب - دبیرخانه شورای عالی در وزارت ارتباطات و فناوری با استفاده از امکانات و نیروی انسانی دفتر مدیریت و تجهیز منابع اطلاعات وزارت مذکور تشکیل و دبیر آن به پیشنهاد وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و با حکم ریاست جمهور منصوب می‌شود.
- ج - اساسنامه شورای عالی توسط وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و با هماهنگی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.
- د - سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور موظف است تشکیلات لازم متناسب با اهداف و وظایف این شورای عالی را با هماهنگی دبیرخانه شورای عالی تهیه و تصویب نموده و برای اعتبارات مربوط، ردیف مستقل در نظر بگیرد.
- ه - وظایف شورای عالی فناوری اطلاعات به شرح ذیل می‌باشد:
- ۱ - تدوین اهداف کلان و راهبردی توسعه فناوری اطلاعات در کشور.
  - ۲ - سیاستگذاری و تدوین راهبردهای لازم برای گسترش بکارگیری فناوری اطلاعات در زمینه‌های مختلف اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی.
  - ۳ - تمهید و تدوین نظام جامع فناوری اطلاعات و تعیین وظایف بخش‌های مختلف کشور در نظام جامع مذکور.
  - ۴ - تدوین مقررات و آیین نامه‌ها و ضوابط لازم برای قلمرو فناوری اطلاعات.
  - ۵ - تدوین برنامه‌های کلان پژوهش در جهت توسعه فناوری اطلاعات در کشور.
  - ۶ - تدوین برنامه‌های همکاری‌های ارتباطات بین‌المللی در قلمرو فناوری اطلاعات.
- تبصره - کلیه موارد موضوع این بند پس از طی مرحله قانونی لازم الاجراست.
- ماده ۵ - کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات با استفاده از امکانات و نیروی انسانی سازمان موضوع ماده (۷) این قانون با اختیارات و وظایف ذیل تشکیل می‌گردد:
- الف - اصلاح و تجدید ساختار بخش‌های ارتباطی کشور.
- ب - به منظور جلوگیری از ضرر و زیان جامعه و تحقق رشد و توسعه اقتصادی کشور، بخش غیردولتی، در قلمرو شبکه‌های غیرمادر بخش مخابرات، شبکه‌های مستقل و موازی پستی و

مخابراتی با رعایت اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و حسب مجوز هیأت وزیران اجازه فعالیت خواهد داشت.

ج - تعیین سیاست نرخ گذاری بر کلیه خدمات در بخش‌های مختلف ارتباطات و فناوری اطلاعات و تصویب جداول تعرفه‌ها و نرخهای کلیه خدمات ارتباطی در چارچوب قوانین و مقررات کشور.

د - تدوین مقررات ارتباطی کشور در چارچوب قوانین و مقررات کشور و اعمال و نظارت بر حسن اجرای آن.

ه - سیاستگذاری درخصوص صدور مجوز فرکانس و تعیین و دریافت حق الامتیاز صدور مجوز در چارچوب قوانین و مقررات کشور.

و - تحقق اهداف موردنظر در بخش ارتباطات رادیوئی و رادیوآماتوری.

ماده ۶ - کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات از افراد زیر با استفاده از امکانات معاونت امور مخابراتی و اداره کل ارتباطات رادیویی تشکیل می‌گردد:

الف - وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات (رئیس).

ب - معاون وزیر و رئیس سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی (دبیر).

ج - نماینده سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور.

د - نماینده وزارت امور اقتصادی و دارائی.

ه - سه نفر صاحب‌نظر مرتبط در امور ارتباطات و فناوری اطلاعات با پیشنهاد وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات و تصویب هیأت وزیران.

تبصره - آینه نامه اجرائی مربوط به وظایف و طرز کار کمیسیون ظرف مدت سه ماه پس از تصویب این قانون به وسیله وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات تهیه و پس از تصویب هیأت وزیران به موقع اجراء گذارده خواهد شد.

ماده ۷ - درجهت اجرای مصوبات کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات و تحقق اهداف موردنظر در بخش ارتباطات رادیویی و ایفای وظایف، سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی وابسته به وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات از تجمعیت معاونت امور مخابراتی وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و اداره کل ارتباطات رادیویی با استفاده از امکانات و نیروی انسانی موجود تأسیس می‌شود و رئیس سازمان معاون وزیر خواهد بود.

تبصره ۱ - دبیرخانه کمیسیون در سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی بالاستفاده از نیروی انسانی و امکانات سازمان مذکور تشکیل می‌گردد. دبیرخانه دارای ردیف خاص اعتباری در بودجه سالانه کشور خواهد بود و تشکیلات آن با پیشنهاد وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و تأیید

سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور ظرف مدت سه‌ماه پس از تصویب این قانون تهیه و اعلام خواهد شد.

تبصره ۲ - سازمان مذکور که وظایف و اختیارات حاکمیتی، نظارتی و اجرائی وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات را در بخش تنظیم مقررات ارتباطی و ارتباطات رادیویی ایفاء خواهد کرد دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی است و اختیارات جاری و عمرانی موردنیاز آن همه ساله از محل وجوده و اعتبارات عمومی زیر دیده بودجه وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در لایحه بودجه سالانه کل کشور پیش‌بینی و تأمین خواهد شد.

تبصره ۳ - اساسنامه سازمان مذکور حداقل ظرف مدت شش ماه توسط وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۸ - به منظور استفاده از فناوری‌های فضایی و استفاده صلح آمیز از فضای مأموری جو و حفظ منافع ملی و بهره‌داری منسجم از علوم و فناوری فضایی در جهت توسعه اقتصادی، فرهنگی، علمی و فناوری کشور، شورای عالی فضایی با ریاست رئیس جمهور و با استفاده از امکانات و نیروی انسانی سازمان موضوع ماده (۹) این قانون تشکیل می‌گردد. مصوبات شورا با رعایت سیاستهای کلی نظام در چارچوب قوانین و مقررات پس از تأیید رئیس جمهور توسط وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات ابلاغ می‌گردد و مسؤولیت نظارت بر حسن اجرای آن به عهده وی خواهد بود. وظایف و اختیارات شورای عالی فضایی به شرح زیر خواهد بود.

الف - سیاستگذاری برای استفاده از فناوری‌های فضایی در بخش‌های امنیتی و استفاده صلح آمیز از فضای مأموری جو، در چارچوب سیاستهای کلی نظام و رعایت قوانین و مقررات کشور.

ب - سیاستگذاری ساخت و پرتاب و استفاده ماهواره‌های ملی تحقیقاتی در چارچوب سیاستهای کلی نظام و رعایت قوانین و مقررات کشور.

ج - ایجاد هماهنگی لازم میان کلیه دستگاههای ذی‌ربط.

د - ارائه پیشنهاد و تدوین برنامه‌های بلندمدت و میان مدت مربوط به امور فضایی دستگاهها و سازمانهای دولتی و غیردولتی برای طی مراحل قانونی.

ه - تصویب برنامه‌های بلند مدت و میان مدت در بخش فضایی کشور.

و - هدایت و حمایت از فعالیتهای بخش خصوصی و تعاونی در امر استفاده بهینه از فضا.

ز - ارائه پیشنهاد درخصوص خط مشی همکاری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی در مسائل فضایی و تعیین مواضع دولت جمهوری اسلامی ایران در مجامع یاد شده به هیأت وزیران جهت طی مراحل قانونی و در چارچوب سیاستهای کلی نظام.

تبصره ۱ - اساسنامه شورای عالی فضایی توسط وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و با هماهنگی سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۲ - دبیرخانه شورای عالی در سازمان فضایی ایران با استفاده از امکانات و نیروی انسانی مرکز سنجش از راه دور ایران و وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و اداره کل طرح و مهندسی و نصب ارتباطات ماهواره‌ای شرکت مخابرات ایران و اداره کل نگهداری ارتباطات ماهواره‌ای شرکت مخابرات ایران تشکیل و رئیس سازمان فضایی ایران دبیر شورای عالی خواهد بود.

ماده ۹ - به منظور انجام مصوبات شورای عالی فضایی کشور و امور مطالعاتی پژوهشی و طراحی و مهندسی و اجرا در زمینه فناوری‌های خدمات فضایی و سنجش از راه دور و تقویت شبکه‌های ارتباطی و فناوری فضایی در داخل و خارج از کشور و تجمعی فعالیتهای حاکمیتی مرکز سنجش از راه دور ایران و وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و با استفاده از امکانات و نیروی انسانی اداره کل طرح و مهندسی و نصب ارتباطات ماهواره‌ای شرکت مخابرات ایران و اداره کل نگهداری ارتباطات ماهواره‌ای شرکت مخابرات ایران و سازمان فضایی ایران وابسته به وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات تشکیل می‌گردد.

سازمان مذکور دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی است و برای اساسنامه خود اداره خواهد شد و رئیس سازمان معاون وزیر خواهد بود.

اساسنامه سازمان مذکور طرف مدت شش ماه توسط وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۰ - هر کس به تمام یا قسمی از امکانات، تأسیسات، تجهیزات و دستگاههای ارتباطی مربوط به شبکه‌های عمومی پست، پست بانک، خدمات هوایی (پیام)، مخابرات، اطلاع رسانی، مایکروویو، مراکز فرکانسی، خطوط انتقال مخابرات (کابل‌های هوایی یا زمینی یا نوری) و تجهیزات ماهواره‌ای و سنجش از راه دور اعم از دولتی و غیردولتی که حسب استانداردهای لازم احداث شده است به هر نحوی صدمه وارد نماید، به جبران خسارت واردہ به تأسیسات و تجهیزات مذکور ملزم می‌گردد.

ماده ۱۱ - به منظور صیانت از منابع ملی، نیل به عدالت اجتماعی، توسعه ارتباطات به نقاط غیربرخوردار، بالابردن بازده ملی و بازده بخش، شفاف‌سازی اقتصادی و بهبود رفاه اجتماعی، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات می‌تواند موارد زیر را به اجراء گذارد:

الف - جایگاهی اعتبار و درآمد بین شرکتهای مخابرات استانی و شرکت مخابرات ایران و کمک به استانهای غیربرخوردار با تأیید وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات در چارچوب سهم دولت و

بر طبق ماده (۱۹) اساسنامه شرکتهای مخابرات استانی و بند(الف) ماده (۱۲۵) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران عمل می‌گردد.

ب - وجوده سرمایه‌گذاری شده در طرحهای مصوب شرکتهای مخابراتی (استانی و ایران) و پستی و دیگر مؤسسات، سازمانها و شرکتهای وابسته به وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و طرحهای عمرانی وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات از محل درآمدها و منابع داخلی خود آنها و یا از محل منابع داخلی شرکتهای مخابراتی به عنوان افزایش سرمایه دولت و یا شرکت مخابرات ایران (حسب مورد) منظور می‌گردد و مشمول ماده (۳۲) قانون برنامه و بودجه مصوب ۱۳۵۱.۱۲.۰ نمی‌باشد.

ماده ۱۲ - شرکتها و سازمانها و مراکز تابعه و وابسته به وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات موضعیت در موقع تهیه و تنظیم بودجه سالانه شرکت یا سازمان و یا مرکز حداقل دو درصد (٪۲) از بودجه خود را جهت فعالیتهای تحقیقاتی و توسعه فناوریهای نوین در زمینه ارتباطات و فناوری اطلاعات، در فصل تحقیقات پیش‌بینی و به دولت جهت درج در لایحه بودجه سالانه کل کشور ارائه نمایند.

ماده ۱۳ - شرح وظایف تفصیلی وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات حداکثر ظرف شش ماه پس از تصویب این قانون براساس مفاد این قانون و بندۀای لازم‌الرعايۀ مندرج در ماده (۲) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و با جهت‌گیری و اگذاری وظایف اجرائی به بخش غیردولتی، حذف وظایف تکاری و غیرضروری و انتقال وظایف قابل واجذاری به دیگر وزارت‌خانه‌ها توسط وزارت‌تخانه و سازمان ذی‌ربط به تفکیک وظایف ملی و استانی (واحد ستادی و واحد استانی) تنظیم و پس از تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور در حدود مقررات و پارایایت اصل یکصد و سی و سوم (۱۳۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۱۴ - این قانون از زمان تصویب لازم‌الاجراء است و کلیه قوانین و مقررات مغایر با این قانون لغو می‌گردد.

اختیارات و وظایف مربوط به این وزارت مندرج در این قانون شامل محدوده وظایف و اختیارات سازمان صدا و سیما و نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران نمی‌شود و قوانین و مقررات مربوط به آنان به قوت خود باقی است.

قانون فوق مشتمل بر چهارده ماده و هفت تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ نوزدهم آذرماه یکهزار و سیصد و هشتاد و دو مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۲.۹.۱۹ به

تأیید شورای نگهبان رسیده است.

اصل ۴۴ قانون اساسی

نظام اقتصادی جمهور اسلامی ایران بر پایه سه بخش دولتی، تعاونی و خصوصی با برنامه ریزی منظم و صحیح استوار است. بخش دولتی شامل کلیه صنایع بزرگ، صنایع مادر، بازرگانی خارجی، معادن بزرگ، بانکداری، بیمه، تامین نیرو، سدها و شبکه های بزرگ آبرسانی، رادیو و تلویزیون، پست و تلگراف و تلفن، هواپیمایی، کشتیرانی، راه و راه آهن و مانند اینها است که به صورت مالکیت عمومی و در اختیار دولت است. بخش خصوصی شامل آن قسمت از کشاورزی، دامداری، صنعت، تجارت و خدمات می شود که مکمل فعالیتهای اقتصادی دولتی و تعاونی است. مالکیت در این سه بخش تا جایی که با اصول دیگر این فصل مطابق باشد و از محدوده قوانین اسلام خارج نشود و موجب رشد و توسعه اقتصادی کشور گردد و مایه زیان جامعه نشود مورد حمایت قانون جمهوری اسلامی است. تفصیل ضوابط و قلمرو و شرایط هر سه بخش را قانون معین می کند.

سیاستهای کلی اصل (۴۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران^۱

بازوجه به اصل (۴۴) قانون اساسی و مفاد اصل (۴۳) و بهمنظور:

- شتاب پخشنیدن به رشد اقتصاد ملی.
- گسترش مالکیت در سطح عموم مردم بهمنظور تأمین عدالت اجتماعی.
- ارتقاء کارآیی بنگاههای اقتصادی و بهره‌وری منابع مادی و انسانی و فناوری.
- افزایش رقابت‌پذیری در اقتصاد ملی.
- افزایش سهم بخش‌های خصوصی و تعاونی در اقتصاد ملی.
- کاستن از بار مالی و مدیریتی دولت در تصدی فعالیتهای اقتصادی.
- افزایش سطح عمومی اشتغال.
- تشویق اقشار مردم به پس‌انداز و سرمایه‌گذاری و بهبود درآمد خانوارها.
- مقرر می‌گردد:

- الف- سیاستهای کلی توسعه بخش‌های غیردولتی و جلوگیری از بزرگ شدن بخش دولتی:
۱- دولت حق فعالیت اقتصادی جدید خارج از موارد صدر اصل (۴۴) را ندارد و موظف است هرگونه فعالیت(شامل تداوم فعالیتهای قبلی و بهره‌برداری از آن) را که مشمول عناوین صدر

^۱- نامه ابلاغ سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در صفحه ..
درج شده است.

اصل(۴۴) نباید، حداکثر تا پایان برنامه پنج ساله چهارم(سالیانه حداقل بیست درصد(٪۲۰)) کاهش فعالیت) به بخش‌های تعاونی و خصوصی و عمومی غیردولتی واگذار کند.

باتوجه به مسؤولیت نظام در حسن اداره کشور، تداوم و شروع فعالیت ضروری خارج از عناوین صدر اصل(۴۴) توسط دولت، بنا به پیشنهاد هیأت وزیران و تصویب مجلس شورای اسلامی برای مدت معین مجاز است.

اداره و تولید محصولات نظامی، انتظامی و اطلاعاتی نیروهای مسلح و امنیتی که جنبه محروم‌انه دارد، مشمول این حکم نیست.

-۲- سرمایه‌گذاری، مالکیت و مدیریت در زمینه‌های مذکور در صدر اصل(۴۴) قانون اساسی به شرح ذیل توسط بنگاهها و نهادهای عمومی غیردولتی و بخش‌های تعاونی و خصوصی مجاز است:

۲-۱- صنایع بزرگ، صنایع مادر(ازجمله صنایع بزرگ پایین‌دستی نفت و گاز) و معادن بزرگ(بهاستثناء نفت و گاز).

۲-۲- فعالیت بازارگانی خارجی در چهارچوب سیاستهای تجاری و ارزی کشور.

۲-۳- بانکداری توسط بنگاهها و نهادهای عمومی غیردولتی و شرکتهای تعاونی سهامی

عام و شرکتهای سهامی عام مشروط به تعیین سقف سهام هریک از سهامداران با تصویب قانون.

۲-۴- بیمه.

۲-۵- تأمین نیرو شامل تولید و واردات برق برای مصارف داخلی و صادرات.

۲-۶- کلیه امور پست و مخابرات بهاستثناء شبکه‌های مادر مخابراتی، امور واگذاری بسامد(فرکانس) و شبکه‌های اصلی تجزیه و مبادلات و مدیریت توزیع خدمات پایه پستی.

۲-۷- راه و راه‌آهن.

۲-۸- هواپیمایی(حمل و نقل هوایی) و کشتیرانی(حمل و نقل دریایی).

سهم بهینه بخش‌های دولتی و غیردولتی در فعالیتهای صدر اصل(۴۴)، باتوجه به حفظ حاکمیت دولت و استقلال کشور و عدالت اجتماعی و رشد و توسعه اقتصادی، طبق قانون تعیین می شود.

ب- سیاستهای کلی بخش تعاونی:

۱- افزایش سهم بخش تعاونی در اقتصاد کشور به بیست و پنج درصد(٪۲۵) تا آخر برنامه پنج ساله پنج.

۲- اقدام مؤثر دولت در ایجاد تعاونیها برای بیکاران در جهت اشتغال مولده.

- ۳- حمایت دولت از تشکیل و توسعه تعاونیها از طریق روش‌هایی از جمله تخفیف مالیاتی، ارائه تسهیلات اعتباری حمایتی به وسیله کلیه مؤسسات مالی کشور و پرهیز از هرگونه دریافت اضافی دولت از تعاونیها نسبت به بخش خصوصی.
- ۴- رفع محدودیت از حضور تعاونیها در تمامی عرصه‌های اقتصادی از جمله بانکداری و بیمه.
- ۵- تشکیل بانک توسعه تعاون با سرمایه دولت با هدف ارتقاء سهم بخش تعاونی در اقتصاد کشور.
- ۶- حمایت دولت از دستیابی تعاونیها به بازار نهایی و اطلاع‌رسانی جامع و عادلانه به این بخش.
- ۷- اعمال نقش حاکمیتی دولت در قالب امور سیاستگذاری و نظارت بر اجراء قوانین موضوعه و پرهیز از مداخله در امور اجرائی و مدیریتی تعاونیها.
- ۸- توسعه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و سایر حمایت‌های لازم به منظور افزایش کارآمدی و توانمندسازی تعاونیها.
- ۹- انعطاف و تنوع در شیوه‌های افزایش سرمایه و توزیع سهام در بخش تعاونی و اتخاذ تدابیر لازم بمنحوبی که علاوه بر تعاونیهای متعارف امکان تأسیس تعاونیهای جدید در قالب شرکت سهامی عام با محدودیت مالکیت هریک از سهامداران به سقف معینی که حدود آن را قانون تعیین می‌کند، فراهم شود.
- ۱۰- حمایت دولت از تعاونیها متناسب با تعداد اعضاء.
- ۱۱- تأسیس تعاونیهای فرآگیر ملی برای تحت پوشش قراردادن سه دهک اول جامعه به منظور فقرزدایی.

ج- سیاست‌های کلی توسعه بخش‌های غیردولتی از طریق واگذاری فعالیتها و بنگاههای دولتی:

پاتوجه به ضرورت: شتاب گرفتن رشد و توسعه اقتصادی کشور مبنی بر اجراء عدالت اجتماعی و فقرزدایی در چهارچوب چشم‌انداز بیست‌ساله کشور.

- تغییر نقش دولت از مالکیت و مدیریت مستقیم بنگاه به سیاستگذاری و هدایت و نظارت.

- توانمندسازی بخش‌های خصوصی و تعاونی در اقتصاد و حمایت از آن جهت رقابت کالاها در بازارهای بین‌المللی.

- آماده‌سازی بنگاههای داخلی جهت مواجهه هوشمندانه با قواعد تجارت جهانی در یک فرایند تدریجی و هدفمند.
- توسعه سرمایه انسانی دانش پایه و متخصص.
- توسعه و ارتقاء استانداردهای ملی و انطباق نظامهای ارزیابی کیفیت با استانداردهای بین المللی.
- جهت‌گیری خصوصی‌سازی در راستای افزایش کارایی و رقابت‌پذیری و گسترش مالکیت عمومی و بنابر پیشنهاد مجمع تشخیص مصلحت نظام بند(ج) سیاستهای کلی اصل(۴۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مطابق بند(۱) اصل(۱۱۰) ابلاغ می‌گردد.
- واگذاری هشتاد درصد(۸۰٪) از سهام بنگاههای دولتی مشمول صدر اصل(۴۴) به بخش‌های خصوصی، شرکهای تعاونی سهامی عام و بنگاههای عمومی غیردولتی به‌شرح ذیل مجاز است:

  - ۱- بنگاههای دولتی که درزمینه معادن بزرگ، صنایع بزرگ و صنایع مادر(ازجمله صنایع بزرگ پایین دستی نفت و گاز) فعال هستند، بهاستثناء شرکت ملی نفت ایران و شرکت‌های استخراج و تولید نفت خام و گاز.
  - ۲- بانک‌های دولتی بهاستثناء بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، بانک ملی ایران، بانک سپه، بانک صنعت و معدن، بانک کشاورزی، بانک مسکن و بانک توسعه صادرات.
  - ۳- شرکت‌های بیمه دولتی بهاستثناء بیمه مرکزی و بیمه ایران.
  - ۴- شرکت‌های هواپیمایی و کشتیرانی بهاستثناء سازمان هواپیمایی کشوری و سازمان بنادر و کشتیرانی.
  - ۵- بنگاههای تأمین نیرو بهاستثناء شبکه‌های اصلی انتقال برق.
  - ۶- بنگاههای پستی و مخابراتی بهاستثناء شبکه‌های مادر مخابراتی، امور واگذاری بسامد(فرکانس) و شبکه‌های اصلی تجزیه و مبادلات و مدیریت توزیع خدمات پایه پستی.
  - ۷- صنایع وابسته به نیروهای مسلح بهاستثناء تولیدات دفاعی و امنیتی ضروری به‌تشخیص فرمانده کل قوا.

الزامات واگذاری:

  - الف) قیمت‌گذاری سهام از طریق بازار بورس انجام می‌شود.
  - ب) فراخوان عمومی با اطلاع‌رسانی مناسب جهت ترغیب و تشویق عموم به مشارکت و جلوگیری از ابیجاد اتحصار و افزونه‌خواهی(رات) اطلاعاتی صورت پذیرد.
  - ج) جهت تضمین بازدهی مناسب سهام شرکت‌های مشمول واگذاری، اصلاحات لازم

- درخصوص بازار، قیمتگذاری محصولات و مدیریت مناسب براساس قانون تجارت انجام گردد.
- د) واگذاری سهام شرکتهای مشمول طرح در قالب شرکتهای مادر تخصصی و شرکتهای زیرمجموعه با کارشناسی همه جانبه صورت گیرد.
- ه) بهمنظور اصلاح مدیریت و افزایش بهره‌وری بنگاههای مشمول واگذاری با استفاده از ظرفیتهای مدیریتی کشور اقدامات لازم جهت جذب مدیران با تجربه، متخصص و کارآمد انجام پذیرد. فروش اقساطی حداقل پنج درصد(۵٪) از سهام شرکتهای مشمول بند(ج) به مدیران و کارکنان شرکتهای فوق مجاز است.
- و) با توجه به ابلاغ بند(ج) سیاستهای کلی اصل(۴۴) و تغییر وظایف حاکمیتی، دولت موظف است نقش جدید خود در سیاستگذاری، هدایت و نظارت بر اقتصاد ملی را تدوین و اجراء نماید.
- ز) تخصیص درصدی از متابع واگذاری جهت حوزه‌های نوین با فناوری پیشرفته در راستای وظایف حاکمیتی مجاز است.
- د- سیاستهای کلی واگذاری:
- ۱- الزامات واگذاری.
- ۱-۱- توامندسازی بخش‌های خصوصی و تعاونی بر ایفاء فعالیتهای گستره و اداره بنگاههای اقتصادی بزرگ.
- ۱-۲- نظارت و پشتیبانی مراجع ذی‌ربط بعد از واگذاری برای تحقق اهداف واگذاری.
- ۱-۳- استفاده از روش‌های معتبر و سالم واگذاری با تأکید بر بورس، تقویت تشکیلات واگذاری، برقراری جريان شفاف اطلاع‌رسانی، ایجاد فرصت‌های برابر برای همه، بهره‌گیری از عرضه تدریجی سهام شرکتهای بزرگ در بورس بهمنظور دستیابی به قیمت پایه سهام.
- ۱-۴- ذی‌نفع نبودن دست‌اندرکاران واگذاری و تصمیم‌گیرندگان دولتی در واگذاریها.
- ۱-۵- رعایت سیاستهای کلی بخش تعاونی در واگذاریها.
- ۲- مصارف درآمدهای حاصل از واگذاری.
- وجوه حاصل از سهام بنگاههای دولتی به حساب خاصی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز و در قالب برنامه‌ها و بودجه‌های مصوب به ترتیب زیر مصرف می‌شود:
- ۲-۱- ایجاد خوداتکابی برای خانوارهای مستضعف و محروم و تقویت تأمین اجتماعی.
- ۲-۲- اختصاص سی درصد(۳۰٪) از درآمدهای حاصل از واگذاری به تعاوینهای فراگیر ملی بهمنظور فقرزدایی.

- ۲-۳- ایجاد زیربنای اقتصادی با اولویت مناطق کمتر توسعه یافته.
- ۲-۴- اعطاء تسهیلات (وجوه اداره شده) برای تقویت تعابینها و نوسازی و بهسازی بنگاههای اقتصادی غیردولتی بالولویت بنگاههای واگذار شده و نیز برای سرمایه‌گذاری بخش‌های غیردولتی در توسعه مناطق کمتر توسعه یافته.
- ۲-۵- مشارکت شرکت‌های دولتی با بخش‌های غیردولتی تا سقف چهل و نه درصد (۴۹٪) به منظور توسعه اقتصادی مناطق کمتر توسعه یافته.
- ۲-۶- تکمیل طرحهای نیمه تمام شرکت‌های دولتی با رعایت بند (الف) این سیاستها.
- ه- سیاستهای کلی اعمال حاکمیت و پرهیز از انحصار:
- ۱- تداوم اعمال حاکمیت عمومی دولت پس از ورود بخش‌های غیردولتی از طریق سیاستگذاری و اجراء قوانین و مقررات و نظارت به ویژه درمورد اعمال موازین شرعی و قانونی در بانک‌های غیردولتی.
  - ۲- جلوگیری از نفوذ و سیطره بیگانگان بر اقتصاد ملی.
  - ۳- جلوگیری از ایجاد انحصار، توسط بنگاههای اقتصادی غیردولتی از طریق تنظیم و تصویب قوانین و مقررات.
- قانون اصلاح قانون اینستی راهها و راه آهن**
- ماده ۱- متن زیر به عنوان تبصره‌های (۳)، (۴) و (۵) به ماده (۱) قانون اینستی راهها و راه آهن مصوب ۱۳۴۹.۴.۷ افزوده می‌شود:
- تبصره ۳ - دادگاه با درخواست وزارت راه و ترابری در خصوص میزان خسارت و هزینه‌ها، خارج از نوبت به موضوع رسیدگی و رأی مقتضی صادرخواهد نمود.
- تبصره ۴ - مأموران مربوط در وزارت راه و ترابری و راه آهن و مأموران نیروی انتظامی موظفند ضمن مراقبت به محض مشاهده وقوع تجاوز به راهها و راه آهن و حریم آنها مراتب را به مراجع صالح جهت اقدام لازم اطلاع دهند. مأمور یا مستول یاد شده در صورت تسامع به مجازات مربوط محکوم خواهد شد.
- تبصره ۵ - برداشت شن و ماسه از بستر رودخانه حداقل تا شعاع پانصد (۵۰۰) متر از بالادست و یک کیلومتر از پایین دست پلها منوع است و متخلفان به مجازات مربوط محکوم خواهند شد.
- ماده ۲- متن زیر به عنوان ماده (۷) به قانون یاد شده اضافه و شماره مواد بعدی به ترتیب به (۸) تا (۱۶) اصلاح می‌گردد:
- ماده ۷- ریختن زباله، نخاله، مصالح ساختمانی، روغن موتور و نظایر آن و یا نصب و استقرار

تابلو یا هر شیئی دیگر در راهها و راه آهن و حریم قانونی آنها در داخل یا خارج از محدوده قانونی شهرها و همچنین هر گونه عملیات که موجب اخلال در امر ترد و سایل نقلیه می شود و نیز ایجاد راه دسترسی ممنوع است.

تبصره ۱ - مرتكبان جرایم بالا علاوه بر جبران خسارت واردہ به حبس از سه ماه تا دو سال محکوم و چنانچه تغیری صورت نگرفته باشد مرتكب یا مرتكبین، حسب مورد ضمن رفع موانع و رفع تجاوز و جبران خسارت واردہ به یک ماه تا شش ماه حبس و یا پرداخت جزای نقدی از پانصدهزار (۵۰۰۰۰۰) تا پنج میلیون (۵۰۰۰۰۰) ریال محکوم خواهد شد. در مورد اخیر با جبران خسارت تعقیب موقوف خواهد شد.

تبصره ۲ - ایجاد راه دسترسی به حریم و گذرگاه مناسب، درختکاری و عبور دادن تأسیسات از عرض راه و راه آهن و نصب تابلو در حریم آنها با اجازه وزارت راه و ترابری مجاز است. در موارد اضطراری به منظور ترمیم تأسیسات عمومی که از عرض راه عبور نموده است دستگاه مربوط با کسب موافقت وزارت راه و ترابری و ضمن رعایت کلیه نکات ایمنی اقدام خواهد نمود.

تبصره ۳ - وزارت راه و ترابری مکلف است نسبت به برآورده زیست و خسارت واردہ به راهها و حریم آنها و ابینه فنی و علائم و تأسیسات و تجهیزات ایمنی که در اثر برخورد وسائط نقلیه و یا عبور بارهای توابیکی و لوله های آب، گاز، فاضلاب و کابل برق و مخابرات و غیره و هر گونه عملیاتی که منجر به بروز هزینه و خسارت گردد، اقدام و مبالغ دریافتی را به حساب خزانه واریز و صدر صد (۱۰٪) آنرا به منظور ایمن سازی راهها به مصرف برساند.

ماده ۳ - متن زیر به عنوان تبصره (۲) به ماده (۱۲) قانون یاد شده افزوده می شود و تبصره ذیل آن به تبصره (۱) تغییر می یابد:

تبصره ۲ - حسب درخواست شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران، مرجع قضایی صالح دستور لازم را مبنی بر همکاری و نظارت مأموران نیروی انتظامی با آن شرکت جهت ایجاد نظم به منظور انسداد محلهای تردد غیر مجاز صادر می کند.

ماده ۴ - ماده (۱۴) قانون یاد شده به صورت زیر اصلاح می شود:

ماده ۱۴ - وزارت راه و ترابری مکلف است هنگام ایجاد راههای جدید و راه آهن، گذرگاههای ضروری و مجاری لازم را درنظر گرفته و موجبات ارتباط دو طرف راه احتمالی را به نحو مقتضی فراهم کند. وزارت پست و تلگراف و تلفن در مورد فراهم نمودن امکانات ارتباطی و وزارت نیرو در مورد تأمین روشنایی راهها مکلفند حسب اعلام وزارت راه و ترابری و در چهارچوب

مقررات موجود اقدام کنند.

ماده ۵ - متن زیر و تبصره‌های آن به عنوان ماده (۱۷) به قانون یاد شده افزوده می‌شود:

ماده ۱۷ - ایجاد هر گونه ساختمان و دیوار کشی و تأسیسات به شعاع صد (۱۰۰) متر از انتهای حریم راهها و حریم راه آهن‌های کشور و در طول کنارگذرها یک که وزارت راه و ترابری احداث نموده یا مینماید و یا مستولیت نگهداری آنرا به عهده دارد بدون کسب مجوز از وزارت مذکور منع می‌باشد.

وزارت راه و ترابری موظف است در مورد متخلفان برابر تبصره (۱) ماده (۶) قانون اینترنت راهها و راه آهن اقدام کنند.

با تصویب این ماده تبصره ذیل ماده (۱۵) لغو می‌گردد.

تبصره ۱ - وزارت راه و ترابری مکلف است نوع کاربری زمینهای اطراف راهها و راه آهن‌های کشور به عمق صد (۱۰۰) متر را بعد از حریم قانونی آنهایه و به تصویب هیأت وزیران برساند و از مقاضیابانی که برحسب ضرورت وقق ماده (۱۵) همین قانون نیاز به احداث مستحدثاتی در حد فاصل فوqua را داشته باشند وجوهی را براساس آین نامه‌ای که به تأیید هیأت وزیران می‌رسد اخذ و به حساب خزانه واریز و صدرصد (۱۰۰٪) آنرا به منظور اینمن‌سازی راهها به مصرف برساند.

تبصره ۲ - نظارت بر امر ساخت و ساز در حاشیه راهها و راه آهن‌ها تا شعاع صد (۱۰۰) متر از منتهی الی حریم قانونی آنها توسط وزارت مذکور اعمال می‌شود.

به وزارت یاد شده اجازه داده می‌شود به منظور ایجاد هماهنگی براساس موارد موضوع تبصره (۱) همین ماده نسبت به صدور مجوز ایجاد مستحدثات به مقاضیابان اقدام نماید. بدیهی است مقاضیابان باید سایر مجوزهای لازم را از مراجع مربوط اخذ نمایند.

تبصره ۳ - ایجاد تأسیسات عمومی نظیر خطوط آب، برق، فاضلاب، نفت، گاز، مخابرات و نظایر آنها با رعایت مسائل فنی و اینمنی مربوط به هر یک تابع آین نامه‌ای است که ظرف سه ماه از تصویب این قانون به پیشنهاد وزیر راه و ترابری به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۶ - متن زیر به عنوان ماده (۱۸) به قانون اینترنت راهها و راه آهن افزوده می‌شود:

ماده ۱۸ - وزارت جهاد سازندگی همچنان عهده‌دار وظایف مربوط به برنامه‌ریزی، احداث، نگهداری و مرمت راههای روستایی بوده و با متتجاوزین به حریم راههای روستایی برابر ماده (۶) همین قانون و تبصره‌های ذیل آن اقدام خواهد نمود.

ماده ۷ - متن زیر به عنوان ماده (۱۹) به قانون یاد شده اضافه می‌شود:

ماده ۱۹ - وزارت‌خانه‌های راه و ترابری و جهاد سازندگی مکلفند علائم افقی و عمودی و تجهیزات ایمنی لازم را در طول هر یک از راههای مربوط مشخص و در محلهای مورد نیاز نصب و اجراء نمایند.

تبصره - وزارت‌خانه‌های مذکور مکلفند برای انجام عملیات احداث و مرمت و یا نگهداری راههای مربوط علائم ایمنی لازم را نصب نمایند چنانچه بر اثر کوتاهی در بکار بردن علائم یاد شده خسارتی به اشخاص (حقیقی یا حقوقی) وارد شود هر یک از وزارت‌خانه‌های یاد شده حسب مورد موظف است از مطالبات پیمانکار یا اعتبارات جاری و عمرانی وزارت‌خانه ، خسارت وارد را پرداخت نماید و چنانچه مأموران دولت یا پیمانکاران مرتكب تقصیر شده باشند ، دولت خسارت پرداخت شده را از آنها استیفاء خواهد نمود.

ضمیناً در کلیه مواد مربوط به قانون ایمنی راهها و راه آهن مصوب ۱۳۴۹.۴.۷ و اصلاحات بعدی آن عبارات ذیل جایگزین می گردد:

- به جای کلمه "شاهره" عبارت "آزاد راه" جایگزین می شود.

- به جای عبارت "وزارت راه" عبارت "وزارت راه و ترابری" جایگزین می گردد.

- به جای عبارت "معاونین راهداری و حمل و نقل جاده‌ای" عبارت "معاونین راهداری و حمل و نقل جاده‌ای و پایانه‌ها" جایگزین می شود.

- به جای عبارت "کمیسیونهای راه و دارانی مجلسین" عبارت "کمیسیون مسکن و شهرسازی و راه و ترابری و کمیسیون امور اقتصادی و دارانی و تعاون مجلس شورای اسلامی" جایگزین می گردد.

تاریخ تصویب ۱۳۷۹.۲.۱۱ تاریخ تایید شورای نگهبان ۱۳۷۹.۲.۲۱

قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (صوب ۱۳۸۰/۱۰/۲۶)

ماده ۷۶ - اجرای خطوط و شبکه‌های برق ، آب ، گاز و مخابرات در منتهی‌الیه حریم راهها با هماهنگی وزارت راه و ترابری در صورتی که به تاسیسات راه لطمه وارد نکند بدون پرداخت هرگونه وجهی مجاز می باشد.

قانون نعوه هزینه گردن اعتباراتی که به موجب قانون از رعایت قانون محاسبات عمومی و سایر مقررات عمومی دولت مستثنی هستند

ماده واحد - مصرف اعتبارات جاری و عمرانی که به نحوی از انجاء از قانون محاسبات عمومی و سایر مقررات عمومی دولت و یا آیین نامه معاملات دولتی مستثنی بوده و تابع مقررات خاص گردیده است (به استثنای هزینه‌های جنگی که با رعایت تبصره ۹ و ۴۵ قانون بودجه سال

۱۳۶۴ انجام می‌گیرد) تحت ضوابط زیر مجاز می‌باشد:

الف - مبادله موافقنامه دستگاهها با وزارت برنامه و بودجه در مورد هر یک از برنامه‌ها و طرحها و فعالیتها و پروژه‌ها الزامی است و دستگاههای اجرایی مکلف به رعایت موارد مندرج در موافقنامه‌های مذکور می‌باشند.

ب - مستولیت تشخیص و تعهد و تسجیل و صدور حواله در مورد دستگاههای اجرایی و نهادهای انقلاب اسلامی حسب مورد به عهده وزیر پالاترین مقام دستگاه اجرایی مربوط و یا مقامات مجاز از طرف آنها خواهد بود.

ج - وجود لازم برای انجام هزینه از محل اعتبارات مندرج در بودجه سالیانه در مورد دستگاههای اجرایی که دارای ذیحساب هستند، با درخواست وجه از طرف ذیحساب و در مورد دستگاههایی که طبق قانون فاقد ذیحساب هستند، با درخواست وجه از طرف مسئول امور مالی که توسط دستگاه ذیربسط به وزارت امور اقتصادی و دارایی معترض شده و یا خواهد شد توسط خزانه به حساب بانکی دستگاه مربوط که از طرف خزانه در تهران در بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و در شهرستانها در یکی از شعب بانک ملی ایران افتتاح شده و یا خواهد شد واریز می‌گردد. حسابهای مذکور با حداقل دو امضای مجاز که یکی از آنها حسب مورد امضای ذیحساب یا مسئول امور مالی مربوط خواهد بود قابل استفاده می‌باشد.

د - نصاب و نحوه انجام معاملات با رعایت صرفه و صلاح دولت به شرح زیر می‌باشد:

۱ - معاملات تا مبلغ یک میلیون ریال به مستولیت مأمور خرید.

۲ - معاملات از ۱.۰۰۰.۰۰۱ ریال تا ۵.۰۰۰.۰۰۰ ریال با تأیید مأمور خرید یا واحد تدارکاتی حسب مورد تصویب بالاترین مقام دستگاه اجرایی یا مقام مجاز از طرف او.

۳ - معاملات بیش از پنج میلیون ریال به تأیید و مستولیت وزیر ذیربسط یا بالاترین مقام دستگاه اجرایی ذیربسط یا مقامات مجاز از طرف ایشان.

ه - میزان پیش پرداخت که از ۴۰ درصد تجاوز نخواهد کرد و تنخواه گردان و سپرده حسن انجام کار و همچنین نوع و میزان تضمینی که می‌باشد در قبال پیش پرداخت و یا حسن انجام کار اخذ گردد به تشخیص و مستولیت بالاترین مقام دستگاه اجرایی یا مقام مجاز از طرف او خواهد بود.

و - کلیه اسناد هزینه‌های انجام شده باید متکی به مدارک زیر باشد:

۱ - تنظیم قرارداد و یا گرفتن فاکتور الزامی است، مگر در مواردی اضطراری که نیاز به تأمین کالا از قبل قابل پیش‌بینی نباشد و خرید به اندازه رفع اضطرار صورت گیرد و دولت و مؤسسات وابسته به شهرداریها و بانکها و نهادهای انقلاب اسلامی در تولید و توزیع آن به نحوی از انجام

مداخله و یا مبادرت نداشته باشد.

تشخیص موارد اضطراری و تعیین میران آن به عهده وزیر و یا بالاترین مقام دستگاههای فوق یا مقام مجاز از طرف آنها خواهد بود.

۲ - در مورد خریدهای داخلی فاکتور خرید یا صورت مجلس خرید با رعایت مفاد بند (۱) فوق، رسید انبار یا صورت مجلس تحويل کالا.

۳ - در مورد خریدهای خارجی اعلامیه بانک و در موارد جزیی صورتحساب فروشنه مداری ترخیص کالا از گمرک و رسید انبار یا صورت مجلس تحويل کالا.

۴ - در مورد پرداخت حقوق و دستمزد و مزايا و هر نوع پرداخت پرسنلی دیگر، گواهی انجام کار از طرف مقامات مجاز و امضای گیرنده وجه و یا گواهی بانک دایر بر واریز وجه به حساب بانکی ذینفع.

۵ - مصرف اعتبار هزینه‌های خارج از کشور با امضای وزیر یا بالاترین مقام دستگاه اجرایی ذیربیط و امضای مستول امور مالی آن دستگاه به هزینه قطعی منظور خواهد شد.

۶ - در مورد کارهایی که به پیمانکار محول می‌شود قرارداد مربوط و تأییدیه تحويل کالا و یا انجام خدمت موضوع قرارداد توسط بالاترین مقام دستگاه اجرایی یا مقام مجاز از طرف او.

۷ - دستگاههای اجرایی مکلفند حساب این قبیل اعتبارات را نگهداری و در مواعیدی که از طرف دیوان محاسبات کشور تعیین و اعلام می‌شود به دیوان مزبور و وزارت امور اقتصادی و دارایی ارائه نمایند و دیوان محاسبات کشور حساب مذکور و اسناد مربوط را رسیدگی خواهد کرد.

۸ - اموالی که از محل اعتبارات موضوع این قانون خریداری می‌شود، اموال دولتی محسوب می‌گردد.

۹ - تعریف اصلاحاتی که در این قانون بکار رفته است، تابع تعاریف مندرج در قوانین و مقررات مربوط می‌باشد.

۱۰ - وزراء و استانداران و رؤسای دستگاههای اجرایی و کمیته انقلاب اسلامی، سازمان تبلیغات اسلامی و دفتر تبلیغات قم، نهضت سوادآموزی، بنیاد شهید، بنیاد امور مهاجرین جنگ تحملی، امور امداد امام و هر مؤسسه و نهاد دیگری که از درآمدهای عمومی استفاده نمایند مکلفند

فهرست هزینه‌ها و عملیاتی را که در وزارت‌خانه‌ها مؤسسات دولتی و نهادهای انقلابی زیر نظر آنها به موجب مجوزهای قانونی خاص خارج از مقررات قانون محاسبات عمومی و سایر مقررات عمومی و یا از محل اعتبار ماده (۱۷) انجام می‌شود همراه با گزارش توجیهی هر چهار ماه یک بار از طریق نخست وزیر به کمیسیون برنامه و بودجه و سایر کمیسیونهای مربوط مجلس شورای

اسلامی ارسال دارند.

ک - ذی حسابها و مستوان کلیه دستگاههای اجرایی موظفند تا پایان فوریه ماه هر سال، مانده وجوده استفاده نشده و مانده تنخواه‌گردان مشمول این قانون را به خزانه واریز نمایند.

وزارت امور اقتصادی و دارایی در خاتمه مهلت مذکور در فوق فهرست وجوده استفاده نشده موضوع این قانون را به اطلاع وزارت برنامه و بودجه و دیوان محاسبات کشور خواهد رساند.

ل - تخلف از این قانون تصرف غیر مجاز در اموال دولتی محسوب می‌گردد و در صورتی که موجب تضییع مالی از دولت شده باشد، مختلف به پرداخت معادل میزان مورد تخلف طبق موازن شرعی و تعزیر مطابق نظر حاکم شرع محکوم خواهد شد.

م - آیین‌نامه اجرایی این قانون با رعایت مراتب فوق حداکثر ظرف مدت یک ماه از تاریخ تصویب این قانون حسب مورد نیاز، بنا به پیشنهاد وزیر ویا وزرای مربوط و تأیید وزارت امور اقتصادی و دارایی و وزارت برنامه و بودجه به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه یکشنبه ششم بهمن ماه هزار و سیصد و شصت و چهار تصویب و در تاریخ ۱۳۶۴.۱۱.۹ به تأیید شورای محترم نگهبان رسیده است.

قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۰-۱۳۹۴) مصوب ۱۵/۱۰/۱۳۸۹

فناوری اطلاعات

ماده ۴۶ - به منظور بسط خدمات دولت الکترونیک، صنعت فناوری اطلاعات، سواد اطلاعاتی و افزایش بهره‌وری در حوزه‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی اقدامات زیر انجام می‌شود:

الف - وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلف است نسبت به ایجاد و توسعه شبکه ملی اطلاعات و مراکز داده داخلی امن و پایدار با پهنانی باند مناسب با رعایت موازین شرعی و

امنیتی کشور اقدام و با استفاده از توان و ظرفیت بخششای عمومی غیردولتی، خصوصی و تعاونی، امکان دسترسی پرسرعت مبتنی بر توافقنامه سطح خدمات را به صورتی فراهم نماید که

تا پایان سال دوم کلیه دستگاههای اجرائی و واحدهای تابعه و وابسته و تا پایان برنامه، شصت درصد(۶۰٪) خانوارها و کلیه کسب‌وکارها بتوانند به شبکه ملی اطلاعات و اینترنت متصل شوند.

میزان پهنانی باند اینترنت بین‌الملل و شاخص آمادگی الکترونیک و شاخص توسعه دولت الکترونیک باید به گونه‌ای طراحی شود که سرانه پهنانی باند و سایر شاخصهای ارتباطات و

فناوری اطلاعات در پایان برنامه در رتبه دوم منطقه قرار گیرد. حمایت از بخششای عمومی غیردولتی، خصوصی و تعاونی در صنعت فناوری اطلاعات کشور به ویژه بخش نرم‌افزار و امنیت باید به گونه‌ای ساماندهی شود که سهم این صنعت در تولید ناخالص داخلی در سال آخر برنامه

به دورصد(٪۲) برسد.

آئین نامه اجرائی این بند مشتمل بر حمایت از صنعت فناوری اطلاعات توسط وزارتخانه های ارتباطات و فناوری اطلاعات، صنایع و معادن و بازرگانی و معاونت ظرف شش ماه اول برنامه تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ب- کلیه دستگاههای اجرائی مکلفند ضمن اتصال به شبکه ملی اطلاعات و توسعه و تکمیل پایگاههای اطلاعاتی خود حداقل تا پایان سال دوم برنامه براساس فصل پنجم قانون مدیریت خدمات کشوری اطلاعات خود را در مراکز داده داخلی با رعایت مقررات امنیتی و استانداردهای لازم نگهداری و بروزرسانی نمایند و براساس آئین نامه اجرائی که در شش ماهه اول برنامه توسط وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و وزارت اطلاعات و معاونت، تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید نسبت به تبادل و به اشتراک گذاری رایگان اطلاعات به منظور ایجاد سامانه های اطلاعاتی و کاهش تولید و نگهداری اطلاعات تکراری در این شبکه با تأمین و حفظ امنیت تولید، پردازش و نگهداری اطلاعات اقدام نمایند.

قوه قضائیه از شمول این بند مستثنی است.

ج- کلیه دستگاههای اجرائی مکلفند:

۱- تا پایان سال دوم برنامه نسبت به ارسال و دریافت الکترونیکی کلیه استعلامات بین دستگاهی و واحدهای تابعه آنها با استفاده از شبکه ملی اطلاعات و رعایت امنیت اقدام نمایند.

۲- تا پایان برنامه، خدمات قابل ارائه خود را به صورت الکترونیکی از طریق شبکه ملی اطلاعات عرضه نمایند و نیز کلیه خدمات قابل ارائه در خارج از محیط اداری خود و قابل واگذاری یا برونسپاری را به دفاتر پستی و پیشخوان خدمات دولت که توسط بخششای غیردولتی اعم از خصوصی یا تعاونی ایجاد و مدیریت می شود، واگذار کنند. سایر دفاتر دایر فعلی دستگاههای مذکور که این نوع خدمات را ارائه می کنند باید به دفاتر پیشخوان دولت تغییر یابند. محدوده فعالیت و نهادهای مشمول و نیز ضوابط مربوط به دفاتر پیشخوان و خصوصیات اشخاص تشکیل دهنده و متصدیان آنها را قانون مشخص می کند.

۳- دولت مجاز است تا پایان سال اول برنامه نقشه جامع دولت الکترونیک را به گونه ای تهیه نماید که ارائه خدمات دولتی ممکن در پایان برنامه از طریق سامانه الکترونیکی انجام پذیرد.

۴- وزارت کشور (سازمان ثبت احوال) مکلف است با همکاری دستگاههای ذی ربط همراه با تکمیل و اصلاح پایگاه اطلاعات هویتی به صورتی که شامل کلیه وقایع حیاتی نظری تولد، ازدواج، طلاق، فوت و تغییرات مشخصات هویتی و صدور گواهی (امضاء الکترونیکی)

و سایر کاربردها باشد، تا پایان برنامه نسبت به تأمین و صدور کارت هوشمند ملی چندمنظوره برای آحاد مردم اقدام نماید. کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی مشمول مکلفند در ارائه خدمات خود به مردم از این کارت استفاده نمایند. آئین نامه اجرائی این بند شامل زمانبندی، مصادیق، موارد شمول، سطح دسترسی، میزان و نحوه آخذ هزینه صدور کارت و نحوه استفاده از آن توسط وزارت توان ارتباطات و فناوری اطلاعات و کشور با هماهنگی معاونت تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ه - معاونت نسبت به ایجاد زیرساخت ملی داده‌های مکانی (NSDI) در سطح ملی تا محلی و تدوین معیارها و ضوابط تولید و انتشار آنها حداقل تا پایان سال سوم برنامه اقدام نماید.

تبصره - کلیه دستگاهها مکلفند اطلاعات پایه‌ای مکانی خود را تولید و براساس دستورالعملی که توسط معاونت، تدوین و ابلاغ می‌شود، بر روی زیرساخت ملی داده‌های مکانی قرار دهند.

و - سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف است :

۱ - با همکاری و هماهنگی سازمان نقشه‌برداری کشور و همکاری سایر دستگاههای ذی‌ربط تا پایان برنامه نسبت به ایجاد پایگاه اطلاعات حقوقی املاک و تکمیل طرح حدنگاری (کاداستر) اقدام نماید.

۲ - در راستای توسعه سامانه پکارچه ثبت اسناد رسمی و املاک، نسبت به الکترونیکی نمودن کلیه مراحل نقل و انتقالات، ثبت استاندارسمی و املاک تا پایان سال دوم برنامه اقدام نماید.

۳ - نسبت به تکمیل پایگاه داده اطلاعات شرکتها و مؤسسات ثبت شده و براساس الگو و استانداردهای اعلام شده توسط معاونت با ذکر مشخصات سهامداران، اعضاء هیأت مدیره و شماره کدملی آنها و نیز شناسه یکتا و با قابلیت جستجو و دسترسی همگانی تا پایان سال اول برنامه اقدام نماید.

ز - سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و وزارت بازرگانی با همکاری سازمان امور مالیاتی مکلفند نسبت به گسترش سامانه الکترونیکی امن معاملات املاک و مستغلات در سطح کشور اقدام نمایند. کلیه دستگاههای اجرائی ذی‌ربط موظف به همکاری برای اجرای کامل این بند می‌باشند.

ح - وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات نسبت به ایجاد زیرساختهای لازم به منظور توسعه شبکه علمی کشور اقدام نماید. دانشگاهها، مؤسسات آموزشی، پژوهشی و فناوری موظفند ضمن اتصال به شبکه مزبور، محتواهای علمی و امکانات نرم افزاری و سخت‌افزاری خود را با

حفظ مالکیت معنوی با رعایت استانداردهای لازم بر روی این شبکه قرار دهد.

تبصره - حوزه‌های علمی و بخش‌های غیردولتی اعم از تعاونی و خصوصی در صورت تمایل به استفاده از شبکه علمی کشور موظف به رعایت مفاد این بند می‌باشند.

ط - به وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات اجازه داده می‌شود با تصویب کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات، مبالغی به عنوان حق امتیاز، خسارت و جریمه عدم انجام تمهدات مندرج در پروانه‌های صادره اخذ و به حساب درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز نماید. وجوده مورد نیاز جهت توسعه زیرساختهای ارتباطی و فناوری اطلاعات مناطق کمتر توسعه یافته در قالب بودجه سنتویی تأمین می‌گردد.

جریمه موضوع این بند و میزان آن در صورتی قابل وصول است که در ضمن عقد شرط شده باشد.

ی - به دولت اجازه داده می‌شود مبالغ واریزی و پرداختی از حسابهای دولتی را به نحوی ساماندهی نماید که با اولویت استفاده از کارت‌های الکترونیکی و یا سایر دستگاهها و ایزار واسطه الکترونیکی - رایانه‌ای قابل رهگیری باشد.

تبصره ۱ - در اجرای احکام موضوع این ماده استفاده از منابع موجود دارای قابلیت، اولویت دارد.

تبصره ۲ - شبکه ملی اطلاعات (IP) کشور، شبکه‌ای مبتنی بر قرارداد اینترنت به همراه سوئیچها و مسیریابها و مرکز داده‌ای است به صورتی که درخواستهای دسترسی داخلی و اخذ اطلاعاتی که در مراکز داده داخلی نگهداری می‌شوند به هیچ وجه از طریق خارج کشور مسیریابی نشود و امکان ایجاد شبکه‌های ایترانت و خصوصی و امن داخلی در آن فراهم شود.

تبصره ۳ - وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات می‌تواند جهت ارزیابی شاخصها و وضعیت در ابعاد ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی نظام پایش شاخصهای فناوری اطلاعات و ارتباطات را تا پایان سال دوم برنامه تدوین نماید. کلیه دستگاههای اجرائی و مؤسسات غیردولتی موظف به ارائه اطلاعات و آمار مورد نیاز و مرتبط، به این وزارتخانه هستند.

گزارش میزان تحقق اهداف این ماده هرساله توسط این وزارتخانه به اطلاع مجلس شورای اسلامی می‌رسد.

ماده ۴۷ - نظر به اهمیت روزافزون توسعه بخش قضا و دستیابی به علوم و فناوریهای نوین در راستای تأمین نیازهای کشور به کاربرد و خدمات فضایی، دولت می‌تواند اقدامات زیر را به عمل آورد:

الف - بسترسازی و انجام حمایتهای لازم به منظور ایجاد و توسعه زیرساختها و صنایع مرتبط با طراحی، ساخت، آزمایش، پرتاب و بهره‌برداری از سامانه‌های فضایی ماهواره، ماهواره‌بر و ایستگاههای زمینی

ب - حفظ و نگهداری از موقعیتهای مداری متعلق به جمهوری اسلامی ایران و پیش‌بینی تمهیدات لازم برای ایجاد زیرساختها و اجرای پروژه‌های ماهواره‌ای ملی در راستای حفظ نفاط باد شده

ماده ۴۸- به منظور توسعه دولت الکترونیک، تجارت الکترونیک و عرضه خدمات الکترونیک و اصالت بخشیدن به استاد الکترونیک و کاهش استاد کاغذی اقدامهای زیر انجام می‌شود:

الف- وزارت بازرگانی نسبت به توسعه مرکز صدورگواهی الکترونیکی و کاربرد امضاء الکترونیکی به نحوی اقدام می‌نماید که تا پایان سال سوم برنامه سامانه‌های خدماتی و تجاری الکترونیکی بتوانند از این ابزار استفاده نمایند.

ب- سند الکترونیکی در حکم سند کاغذی است مشروط بر آن که اصالت صدور و تمامیت آن محرز باشد.

ج- در هر مورد که به موجب قانون، تنظیم اوراق یا استاد و همچنین صدور یا اعطاء مجوز، اخطار و ابلاغ، مبالغه وجه و مانند آن ضروری باشد، انجام الکترونیکی آن با رعایت مفاد قانون تجارت الکترونیک مجاز بوده و کفايت می‌نماید.

ماده ۴۹- به منظور توسعه و تقویت نظام بانکداری اقدامات زیر انجام می‌شود:
الف- استقرار کامل سامانه (سیستم) بانکداری مرکزی (Core Banking) و تبدیل کلیه حسابها اعم از سپرده اشخاص و تسهیلات به حسابهای مرکز توسط بانکها با رعایت استانداردها و دستورالعملهای بانک مرکزی

ب- ایجاد و بهره‌برداری مرکز صدورگواهی الکترونیک برای شبکه بانکی با همکاری مرکز صدور گواهی الکترونیکی کشور توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به منظور افزایش امنیت تبادل اطلاعات الکترونیکی

تبصره- کلیه بانکها امکان استفاده از امضاء الکترونیکی را در تعاملات بانکی خود تسهیل نمایند.

**اداره قوانین
دایرہ چاپ و توزیع**